

- 2 ncide: Çiçek ve çelenk (Fikra) — Eşeklerin tahrihi (Vedril) — Bir tahakkuk karşısında maliye teşkilatımız (Mecale)
- 3 üncüde: Şehirden röportajlar — Hindistan anayasası (Politika)
- 4 üncüde: Sürgünde - 15 lira kiralı yere 240 lira kazanç konur mu? — Zekeriyaya Sofrası
- 5 incide: Memleket - Eski Bulgar devletini Türkler tesis etti

Hatay davası, üzerinde bütün millî titizliğimizi ısrarla teksif edeceğimiz davadır

Halkevleri Bayramı

Bayram dün bütün memlekette kutlandı ve İç Bakanı mühim bir nutuk söyledi

Bay Şükrü Kaya'nın nutkundan:

"Eğer Türkler bugün kendilerini kurtardığından dolayı Atatürke bir minnet hissi besliyorlarsa yarın için de kendilerini kurtaracak olan prensipleri koyduğu için ayrıca minnet beslemeleri icap eder."

Hava tehlikesi Etrafında halka Neler öğretmeli

Gazetelerde, hava tehlikesine karşı hemen hemen bütün şehirlerimizde sıra sıra tedbirler alındığını sevinçle okuyoruz. Alınmış tedbirlerin vaziyet ve kıymetleri bir yana, hava tehlikesinin tanınması icabeden bir mevzu haline getirilmiş olması bile, gerçek, memnuniyete değerlidir.

Fakat bütün bunlar, rağmen, hava tehlikesi halka öğretmek yolunda yapılması ve yapılması olanları düşünmek kadarki olmadığı bilhassa çok inciyoruz. Halk, tehlikenin doğurduğu tehlikenin büyüklüğünü, sözlerin tesiri altında bulamaz. Halk, tehlike gibi, tehlikenin korundak da aynı derecelerde teşkil olarak kafalara yerleştirilmek lazımdır. Böyle yapılmazsa, herkeste patlayacak bir bir harbe karşı haklı olarak bir korku hasıl olur ve bu korku, unutmamalı ki, tehlikenin bizzat kendisinden de çok büyüktür.

Üzerinde durmak istediğim nokta kısaca şudur: Köyde, şehirde ve kasabada, bütün evlere hava tehlikesinden korunma bilgisini sokmak zarureti vardır.

Ev halkı, kadını erkekli, tipki yeni harfleri öğretmek için yaptığımız gibi muntazam bir seferberliğe uyarak tehlikeye karşı korunmayı öğrenmek zorunda bulunduğu inandırılmalıdır ve bu maksatla çalıştırılmalıdır.

Gazeteler, bilhassa son zamanlarda, hava tehlikesi etrafında bir çok neşriyat yaptılar. On sekiz milyonluk bir kütleye içinde bu neşriyat, her vakit, «Hiç yoktan iyi» olarak kıymetlendirilebilir. Fakat bütün gazetelerimizin baskıları yekünü göz önüne getirilirse, elde edilen neticenin Okyanosa nisbetle bir damla olduğunu anlamakta da güçlüğü uğramayız sanıyorum.

Görülüyor ki, hava tehlikesini korunma çareleriyle birlikte halka öğretmek yolunda yaptıklarımız esaslı olmaktan çok uzaktır ve neler yapmamız icabettiğini ehemmiyetle mütalea zarureti muhakkaktır.

Şakir Hazım Ergökmen
(Devamı 6 ncı sayfada)

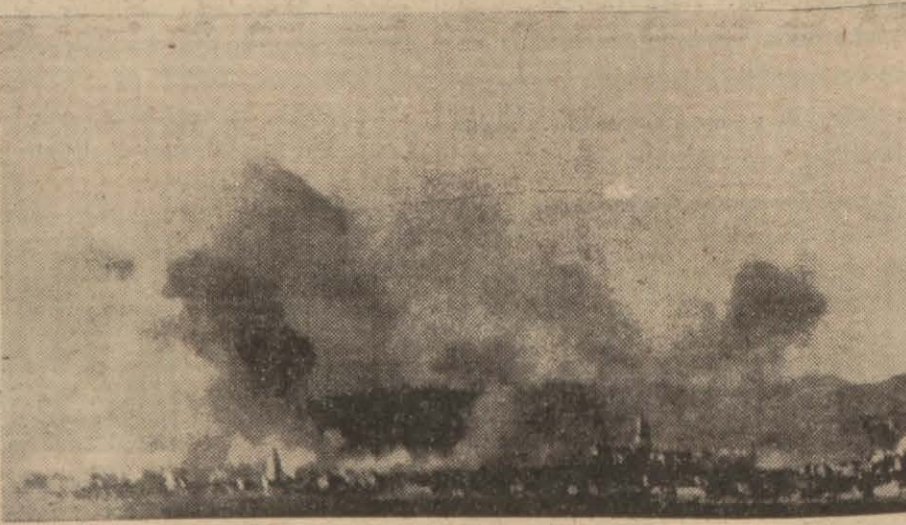

Eminönü Halkevinde dün yapılan tezahür esnasında radgoda Bay Şükrü Kaya'nın nutku dinleniyor

Halkevlerinin yıldönümü dün bütün memlekette büyük coşkunlukla kutlandı. Bu münasebetle Dahiliye Vekili Bay Şükrü Kaya Ankara'da ehemmiyetli bir söylev vermiş ve Halkevlerinin ehemmiyetini, başardığı işleri anlatan Dahiliye Vekilinin bu söylevi radyo ile her tarafa yayılmış ve büyük alaka ile dinlenmiştir. Nutku müteakip da her Halkevi kendi adına tezahüre başlamıştır.

Ankara 21 (A. A.) — Halkevlerinin kuruluşunu beşinci yıl dönümü, bütün diğer Halkevlerinde olduğu gibi Ankara Halkevinde büyük merasimle kutlanmış ve (Devamı 6 ncı sayfada)

Madrid'e yeni bir taarruz hazırlanıyor

Asilerin eline geçen Malaga şehrinin yandıktan esnada bir İngiliz gemisinden alınan resmi (Yazısı 6 ncide)

BAYRAM

Açık Söz, bugün sayın okucularına Kurban Bayramını tebrik eder ve bu münasebetle bayram günlerinde diğer refikeleri gibi intişar etmiyeceğini bildirir.

Açık Söz, tekrar vazife neşriyesine 26 Şubat Cuma gününden itibaren başlıya - caktır.

İngiltere'nin Silâhlanması

Dört yüz milyon İngiliz lirasının sarfına karar verilmesi, İngiliz borsasını alt üst etti

Birçok firmalar derhal zenginleştiler, bir çok kimseler de zarar ettiler

Londra (Husufi) — İngilterenin silâhlanması için hükümetin teklif ettiği dört yüz milyon İngiliz liralık tahsisatın Avam kamarasında kabulü, Sanayi Borsasını alt üst etmiştir. Devlete ait esham ve tah-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Avusturyada Saltanat İade ediliyor

Alman Hariciye Nazırı Viyanaya gidecek

İç Bakanı ve Partî Genel Sekreteri Bay Şükrü Kaya'nın nutuk söylerken çekilmiş fotoğraflarından

Bu yakınlarda Avusturya tahtına geçmesi beklenen Arşidük Otto

Paris 21 (A. A.) — Bayan Genevieve Tabouis, B. Fon Neurath'ın yakında Viyana'ya yapacağı ziyareti Oeuvre gazetesinde bahse mevzu ederek şöyle demektedir: Avusturya hükümeti, B. Fon Neurath ile Avusturya'da saltanatın iadesi meselesini şifahi surette görüşmeğe kat'i surette azmetmiştir.

Esasen B. Fon Neurath, bu mesele hakkındaki fikirlerini beyanda mutedil davranacaktır. Viyana'da daha ziyade B. Fon Neurath'ın Alman - Avusturya muabedesinden sonra Avusturya kabinesine almış olan nazi temayüllerine sahip iki nazırın yerlerinde ipka edilmesi hususunda ısrarda bulunacağı beklenilmektedir.

Bir Fazlanın Notları

Bu yeni roman bayram ertesi çıkacak nüşhamızda başlıyor

Türk heyeti dün akşam Cenevreye gitti

Vatanîler azgın bir tahrik seferberliği açtılar

Murahhas heyetimiz reisinin gazetemize dün gece verdiği beyanat

Halep, 21 (Husufi) — Cenevre'de Hatay anayasasının hazırlanacağı bugünlerde Suriye'de propaganda, iç ve dış bakımlardan geniş mikyasta çalışma başlamıştır. Suriye hükümetinin ve vatanîlerin bütün gayretini anayasanın yapılış esnasında Hatayın istiklâlini baltalayacak bazı maddeleri yasaya sokmaktır. Bu itibarla Fransa Hariciyesinin Cenevre müzakereleri esnasında tutacağı hattı hareket şimdiden çok dikkat uyandırmış bulunmaktadır.

Vatanîler bilhassa Sancaktaki arap ve ermeni unsurları Türk ekseriyeti aleyhine tahrik etmekte, gizli ve silâhlı teşkilâtlar dahi kurmaktadır. Suriyede ise Türkiye ve Türklük aleyhinde vatanîler geniş ölçüde tahrikat yapmakta ve (Devamı 6 ncı sayfada)

Dün akşam Cenevreye hareket eden Türk heyeti reisi Numam Rifat Menemencioğlu

Casuslar bir Fransız tayyaresini düşürdüler siyasî evrakı çaldılar!

Londra (Husufi) — İvining İstandart gazetesi çok heyecanlı bir casusluk işinden bahsetmektedir. Bu gazeteye göre: Fransa sefarethanesisinin siyasî evrakını Parise götürmek üzere Madrid tayyare karargahından havalanan bir Fransız tayyaresini, yine Madridten havalanan iki tayyare yolda düşürmüşler ve sefarethaneye ait evrakı çalıp kaçmışlardır. Düşürülen tayyarenin içindeki Fransız gazetecisi ölmüş, bir kadın ağır yaralanmıştır. Kaçan tayyarelerin hangi devlete ait oldukları henüz bilinmemektedir.

Fener yenildi

Güneş 1-0 Feneri, Beşiktaş da 1-0 Galatasaray'ı yendi

[Yukardaki resimler Güneş - Fener - Beşiktaş - Galatasaray maçlarından ikt intibak tesbit ediyor: Yazısı yedinci sayfada spor sütunlarımızdadır]

Son Telgraf

3 kuruş 6-8 sayfa hakikî akşam gazetesi

Pek yakında çıkıyor, Son Telgrafı bekleyiniz

Akşamları saat 16 da çıkacaktır

FIKRA:

Çiçek ve çelenk

B en büsbütün başka türlü düşünüyorum; cenazelere, düğünlere, trende uğurladığınız yolculara, kadın ahabblarınıza, her fırsatta, mümkün olduğu kadar çiçek ve çelenk yollayınız. Sofranıza, pencerelerinize, yakanıza, nereye mümkünse her yere çiçek koyunuz. Ölülerini süprüntü gibi atan, gelinlerini gübre ve benzin kokusu içinde sevmeden çiçeksiz, renksiz, gülüşsüz şark harabelerinden Türkiye'yi büsbütün uzaklaştırılın.

Nihayet ölülerimize insan ölülerini kıymeti vermek, aramızdaki münasebelleri, temasları daha iyileştirmek zamanı gelmiştir. Ne vizita kartı, ne çiçek kullanmayı biliyoruz. Yabancılarla temaslarımızda garib şarklı acemiliklerimiz devam etmektedir.

Cenazelere çelenk gönderenlerin, eğer henüz teccüs bile etmeyen bu adet kalkacak olursa, onların paralarını hayır cemiyetlerine götüreceklerine inanmak oldukça gariptir. Bu olsa olsa, cenaze veya düğünlere hayır cemiyetlerine çelenk parası verildiğine dair makbuz ve vesika gönderilmek, tabut ve otomobilleri bunlarla donatmak gibi bir kaide konulmakla mümkün olabilir.

Meseleye yalnız ticaret tarafından bakanlardan da değil: Memlekete muhabbet ve nezaketin, vefanın, hatırlanışının, hürmetin güzel âdetlerini benimsetmek, insanlığımızı daha iyi değerlendirmek demektir.

Fatay

Ekonomi

Bu sene mühim miktarda buğday ihraç ettik

936 buğday istihsalâtı da bir yıl evvelden çok fazladır

Bu sene ehemmiyetli miktarda ihraç edilen maddelerimiz arasında da buğday da mühim bir mevki işgal etmiştir. Bu seneki buğday istihsalâtı da geçen yıldan çok fazla olmak üzere 3.000.000 tonu geçmektedir. Mevsim başlangıcından şimdiye kadar da ihraç ettiğimiz buğday miktarı 13.000 tonu bulmuştur.

Buğday ihracatının bu suretle çoğalmasına sebep, Türk buğdaylarının evsaf itibarıyla iyileşmesi, cinslerine göre tasnif edilmesi ve biraz da standardize olunmasıdır. Bundan başka klering anlaşmaları da buğdaylarımızın çokça satılmasına yardım etmiştir.

Gıda maddelerinin fiyatı yükseliyor

Yiyecek fiyatlarının her yıl yükseldiği göze çarpar. Tutulan istatistiklere göre kışın eşekler 935 yılında 29,25 kuruşa, 36 yılında 29,50 kuruşa, 37 yılı bu aylarında

da 30 kuruşa çıkmıştır. Çiy kahvenin kilosu 935 te 113,75 ve 936 da 126,50; pirinç 935 yılı bu ayında (Mersin) 21,50, 936 yılında 18,75; zeytin yağı 935 te (Enalâ) 50,25, 936 da 64,25, 937 bu aylarında da 68,25 kuruştan satılmıştır. Diğer bazı maddelerde de yükselme vardır.

Balmumu ihracatı

Almanya'dan bal mumu talepleri çoğalmıştır. Balmumu fiyatları da yeni açılmış ve ilk satış 102 kuruştan yapılmıştır. Hamburg için epeyce mübayaat olmuştur. Satışların devam edeceği ve fiyatların yükselceği umuluyor.

Torik bolluğu

Torik akını çoğalmıştır. Buna sebep, havaların güzel geçmesidir. Fiyatlar yüksektir. 45.000 torik bir günde 33 kuruştan alıcı bulmuştur. Aynı gün içinde 40.000 kilo da hamisi satılmıştır. Hamisi 5 kuruştan satılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

İçine para atılan elektrik saatleri toplatılıyor. Buna sebep elektrik kilovat saatinin ucuzlamış olmasıdır. Bu suretle halk zarar etmemiş olacaktır.

★ Sis yüzünden limanımızdan geçen vapurlar müşkülât çekmektedirler. Bu cihet ehemmiyetle gözönünde tutularak Boğaza iki sis düdüğü konması kararlaştırılmıştır.

★ Verilen malûmata göre, küçük deniz vesaitinin fırtınalı havalarda barınmaları için Heybeliada'da küçük bir liman meydana getirilecektir.

★ Türk Güzel Sanatlar Birliği Mimarî şubesi senelik kongresini dün Alayköşkü'ndeki merkezinde yapacaktı. Fakat ekseriyet olmadı için kongre gelecek pazara tehir edilmiştir.

★ Halic vapurlarının hesapları hazırlandıkça komisyonunda tetkik edileceğinden, işletmeye ait bilançoların hazırlanmasına başlanmıştır.

Halicin yolcuları günden güne azalmakta ise de, şirkette yapılan tensikat münasebetiyle, zarar mevzu bahis değildir. Hatta hazırda çıkarılacak bilançoda, işletmenin belediye olan borçlarından bir kısmı ödenmiş olarak gösterilecektir.

★ Caddeler, şimdiki tarzda süpürülürken tozlar kabarmaktadır. Bu halin önüne geçmek ve temizlik işlerini asrileştirmek üzere Belediye farashı ve süpürgeli el arabaları satın alınacaktır.

★ Ankaradaki el ve ev işleri sergisinde mükâfat ve ikramıye kazananların madalyaları şehrimize gelmiştir. Gelecek pazartesi günü saat 14 te Ticaret ve Sanayi Odası salonunda Veli ve Belediye reisi tarafından münasele sahipleriyle verilecektir.

Şehir Haberleri

Mimar Mektepleri Birleşiyor

Önümüzdeki ders senesinden itibaren tedrisat Güzel Sanatlar akademisinde yapılacaktır

İstanbulda bir Güzel Sanatlar Akademisinde, diğeri Mühendis Mektebinde olmak üzere mimar yetiştiren iki mektep olduğu malumdur. İkisinde de aynı derslerin okunduğu, bu mekteplerden senede en çok on talebe mezun olmaktadır.

Bu hususta şimdiye kadar yapılan tetkikat, bu iki şubenin tevhidinin doğru olacağını meydana çıkarmıştır. Bu suretle, hem bir tasarruf elde edilmiş olacak, hem de Güzel Sanatlar Akademisi Mimarî kısmının genişletilerek yeni profesörler celbi imkânı dahiline girecektir.

Önümüzdeki seneden itibaren Mühendis Mektebi Mimarî Şubesi'nin Akademiyeye ilhakı muhakkak görülmüştür.

Ağacamii

Bugün merasimle açılacaktır

Evkaf idaresinin meydana getirdiği ilk modern cami bugün merasimle açılacaktır. Bu cami şehrin en işlek bir caddesi olan İstiklal caddesindeki Ağa camiidir. Gelen geçen seyyahlara da çok çirkin bir manzara teşkil eden bu cami Evkaf Müdürlüğü'nce esassız şekilde tamir edilmiş, bir çok kısımları da yıktırılarak yeniden yapılmıştır. Caminin dışında bir havuz ve şık bir şadırvan yapılmış, bahçe de tarh edilerek süslenmiştir.

Yeni göçmen Köyleri

Trakya'da yeniden sekiz bin ev yapılacaktır

937 senesi zarfında Trakya'da yapılacak yeni göçmen evlerinin miktarı, Sihat Vekâletinden, vilâyetlere ve Umumi Müfettişliğe bildirilmiştir. Bu münasebetle şimdiden toprak ve malzeme hazırlıklarına başlanmıştır.

Yeni kurulan köylerin ve mahallelerin açılması devam ediyor. Bu sene Trakya'da sekiz bin ev yapılması hesaplanmaktadır.

Vapur ve Tramvaylar

Bayram günlerinde sık sık işletilecek

Şirketi Hayriye ile Akay idaresi, buğur bayşayan bayram günlerinde pazar tarifeyle tatbik edeceklerdir. Bayram gecelerinde, her iki müessesede de, Boğaz ve Kadıköyüne 24,15 te bir vapur kaldırılacaktır.

Bayram günlerinde Tramvay Şirketi de araba mevcudunu arttıracaktır.

Bir tahakkuk karşısında maliye teşkilâtımız!

Türkiye maliyesi, yıllarca bu vadiye emek vermiş mütehasşisların elindedir. Bilhassa halk ile Maliye teşekkülleri arasındaki alaka ve irtibat üzerinde çok hassas olan Maliye, çok karışık gibi görünen işleri normal bir sistem altında tektife muvaffak olmuş ve bugün Maliyemiz, Cumhuriyetin inkişaf ve umranına layık Kemal seviyesine yükselmiştir. Gazetemizde intişar eden bir Maliye hâdisesine alâkadar makamların derhal el koyarak hal etmeleri de bir daha inandık ki, maliye teşkilâtı halkın üzüntüsüne karşısında yüksek bir hassasiyet ve yüksek bir alâka duymakta, işi kırtasiye dedikodularına kapılmıyarak yerinde ve zamanında halletmektedir.

Maliye teşkilâtı hiçbir idare gibi değildir. En küçükünden en büyüğüne kadar sıkı bir bağlılık ve zincirleme, bir anlaşma olan maliye teşkilâtının en küçük noktasında hasıl olacak en küçük aksam, bütün teşkilâtta akis yapacak ve hemen zamanında dikkat nazarını üzerine çekecek bir önem alır.

Hakikatte malîyenin ilk temel muamelesi tahakkuk işidir. Yani varidatın tesbiti ve cibayeti keyfiyettir. Hata olmayacak iş tasavvur olunamaz. Fakat bu düzeltilmez veya öylece bırakılarak üzerinden silgi geçirilirse, koskoca devlet mekanizmasında büyük bir yara açmak gibi bir neticeye sebep olabilir.

SORUYORUZ:

Halkın esnaftan çektiği

Bayram münasebetiyle çarşı, pazar insanla dolup taşıyor. Senelerdenberi esnaf kötü adettelerini terk edememektedir. Çekişme çekişme pazarlıklara, dükkân kapısından lâubali bir tarzda müşterileri çağırmalara şu günlerde sık sık tesadüf olunuyor. Gösterdiği malı müşteriye satmadığı için ustasının çatık kaşlarını görmek istemiyen tezgâhtar dükkândan bir kaç metre uzaklaşmış olan alıcıya:

“— Bana bak bayan, bulamazsın bu malı bir yerde.. ne verirsen, onu alırsın!,”

Yahut ta:

“— Sen ne veriyorsun bakayım, gel buraya. Başkasına gidip te aldanma!,”

Diye küçüğüne nasihat verir gibi haykırarak acaba daha mı çok kazanacağını zannediyor? Bilâkis bunlar, iki üç parça eşya almak için çarşıya çıkan halkı kendilerinden daha çabuk kaçırmıyorlar.

Bazı esnafın da daha ileriye giderek gözüne kestirdiği mülâyim bir yolcuyla kolundan tutup zorla dükkânına çektiği hemen her zaman göze batan çarşı manzaralarındandır.

“— Yolcuyum ayol, bir şey alacak değilim..”

Sözlerine:

“— Hele gel bir bak neler var bizde. Bakmak ta para ile değil ya be canım!..”

Diye ısrar ederler ve sonra da önce beş lira isteyip kaçırıldıkları müşterilerinin arkasından:

“— İki buçuk lira ver de al. Haydi ver iki kâğıt.. Olmadı mı? Yarım papet de yok mu?,”

Diye alay ederler. Acaba bu kötü huyları önlenecek tedbirler alınmaz mı? Diye düşünüyör ve bunu alâkadarlardan

Soruyoruz!

Boğazı kesik bir genç

Sokakta bulunan bu zavallı hemen hastaneye kaldırıldı

Dün akşam saat 18 de Sirkeci'de Dördüncü vakıf hanı önünde boynu ustura ile kesilmiş bir gencin kanlar içinde yerde yatmakta olduğu görülmüştür.

Yapılan ilk soruşturma bu gencin Sadık isiminde bir kimsesiz olduğu anlaşılmıştır. Sadık ağır yaralı olduğundan imdadı şahih otomobille derhal hastahaneye nakledilmiştir. Bu zavallının fazla sarhoşlukla yere yuvarlandığı ve işi cebindeki usturasının boğazına sapladığı zannedilmektedir. Polis tahkikat yapmaktadır.

Radyo ve Telefon İşleri

Nafia Vekili muhtelif meseleleri ızah ediyor. Şişli'de telefon merkezi yapılacaktır

Şehrimizde bulunan Nafia Vekili Bay Ali Çetinkaya muhtelif Nafia işleri hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

“— İstanbul telefon şebekesi -nin tevsi için hazırlanan plânlar bir komisyon tarafından tetkik ediliyor. Bu plânların tatbikına yakında başlanacaktır. Bu plânda Şişli havalisinde ikinci bir santral tesis edilecektir. Bu yeni santral, mevcutlara ilâveten en az üç bin ile altı bin abonenin ihtiyacını temin edecek vüsatte olacaktır. Diğer bölgelerde de icabeden tadilat ve tamiratın yapılması kararlaştırılmıştır.

Radyo istasyonları

Ankarada uzun mevceli 40, kısa mevceli 20 metre kuvvetinde büyük bir santral kurulacaktır. İleride İstanbulda da modern bir radyo istasyonu tesis etmeyi düşünüyoruz.

Yeni hatlar

Erzincan - Erzurum hattı inşaatı için Erzurumla Erzincan istikametine ve Sivastan Divriğ'e ve Kemaha doğru iki taraflı çalışılıyor. Geçen seneden müdevver işlere havaların açılmasıyla beraber başlanacaktır. Bu senenin mühim işlerinden birini de Filyos - Çatalağzından Zonguldağ'a kadar olan kısım ikmalî teşkil edecektir.

Şimendiferi Vana götürmek üzere, biri Diyarbakirden, diğeri Elâzizden çekmek üzere hazırlanan projeler kabul edilmiştir. Birinci proje Elâziz, Palo ve Çapakçur'dan geçerek Muşa inecektir. Diğer projeye göre de hattın Diyarbakir istikametine Sürde vararak Cezireden Musul istikametini alması muhtemeldir.

Otobüs seferleri

Erzurum - Trabzon otobüs seferlerini tesis için lâzım olan malzeme hazırlanmıştır. Bu servisin Devlet Demiryolları tarafından yapılması için hazırlanan proje Başvekâlete sunulmuştur. Havaların açılmasını müteakip işe başlanacaktır.

Mektepliler Taygaresi

Çocuklar hava kurumuna bir tayıyare alacaklar

Şehrimiz ilk ve orta mekteplerile liseleri aralarında para toplamak suretile (İstanbul okulları) adlı bir tayıyare almak arzusunda olduklarını, Kültür Direktörlüğü vasıtasıyla Bakanlığa bildirmişlerdi. Bakanlığın, bu hususa dair cevabı gelmiştir.

Bakanlık, bu teşebbüsü çok yerinde görmüş, derhal faaliyete geçilmesini bildirmiştir.

Günün Vodvilinden

Eşeklerin tahriri

Belediyenin geçen sene yaptığı tahrir nazaran şehir hudutları içinde (4000) eşek ve (2000) katır varmış. Yalnız bir Yunanlı tacir bir kaç yüz eşek satın alıp Selâniğe göndermiş ve hattâ bu adam bu eşekleri Habestana göndermek için almıştı.

Nihayet bugün faaliyetten geri bırakılan eşek miktarı (4) binden fazla imiş.

Bu tahrir geçen yıla aittir. Hem bu istatistiklere pek güvenilemez. Yeni bir tahrir yapılsa kim bilir işsiz kalan kaç eşek bulunacaktır. Sayısını Allah bilir!

Niçin şarkı söylemiyoruz?

Konservatuarın sayın müdürü Yusuf Ziya gazetelerden birine verdiği beyanata diyor ki:

“Pek az şarkı söylüyoruz. Avrupa'da evlerinde veyahut bir kırda filân gittikleri zaman mütemadiyen şarkı söyler, şarkı mırıldanırlar. Bizde ise şarkı mırıldanmak adeta bir hafiflik telâkki edilir. Amma bu vaziyet şerhlerdedir. Şarkı söylemek cihetinden köyle-rimizin bir Macar köyünden hiç farkı yoktur. Hattâ bizim köylerde daha fazla şarkı söylerler..”

Sayın müdürün gece sokağa çıkmadığı veyahut fazla konuş-komuşu tanımadığı, vaziyetine pek bigâne olduğu anlaşılıyor.

Demek şarkı söyleyecek diye herkes alacaklıya evde olduğunu anlatsın!

Sayın müdür, musikiye rağbet yüzünden herkes belâyâ mı girsin?

Kadınların musiki hevesi

Yine sayın Konservatuar Müdürü diyor ki:

“Bizde konserlere en çok giden kadınlardır!.. Demek musiki hevesi kıyafet modasına bağlıdır.

Serdengeçti

Poliste

Hayvanlar.. Ürkünce

Bir arabacı kendi arabasının altında kalarak yaralandı

Kerestecilerde oturan 18 yaşında arabacı Ali, kömür yüklü arabasıyla Ankara caddesinden geçerken beygiri ürkünce ve atları zaptetmek isterken yere düşmüştür. Bu sırada araba zavallı adının üstünden geçmiştir. Arabacı Ali ağır surette yaralandığından hastahaneye kaldırılmıştır.

Kanuna aygırı hareket

Balıkpazarında Kasap Yani hafta tatiline muhalif harekette bulunduğundan yakalanmış ve hakkında takibata başlanmıştır.

Hem suçlu, hem güçlü

Ortaköyde Madam Marinin evinde oturan Mümtaz, ev kirasını istemeye gelen Madam Mari ile kavga etmiş, kiracı bulunduğu evin camlarını kırmıştır. Suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Mervenden düştü

Kurtuluşta Beyzade sokağında oturan 60 yaşında Madam Eleni evinin mervidenlerinden düşerek, başından yaralanmıştır.

Tramvaydan düştü

Galatada oturan Mirza tramvayla giderken düşürdüğü paketi almak üzere yere atlamak istemişi ve muvazenesini kaybederek yuvarlanmış. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Saat hırsızı

Küçük Mustafapaşada Zaferi Milli fırınında çalışan Zühtünün 100 lira kıymetindeki altın saatini çalan Çakır Mehmet yakalanmıştır.

Çiğnedi

Sirkeci'de Demirkapıda oturan şoför Muhittin Çarşıkapıdan geçen Kumkapıda oturan Osman isiminde birine çarpmış ve yaralamıştır. Yaralı hastahaneye kaldırılmış, şoför kaçmışsa da sonra yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Küçük hırsızlar

Eyüpte Bahariye caddesinde deniz kenarına bağlı kayıklardan hırsızlık yapmakta olan 13 yaşında Mehmetle 12 yaşında Hasan yakalanmışlardır.

BAYRAM NAMAZI

	S.	D.
Zevaili saat	7.	22
Ezanî saat	1.	32

Hatice Hatip

SON HABERLER

ANKARA - MEMLEKET ve... BÜTÜN DÜNYA'DAN..

Romanyada hükümet takviye edilecek

Devlet otoritesini kuvvetlendirmek, rejimi sağlamlaştırmak tedbirleri aranıyor

Bükreş 21 (A.A.) — Liberal partiye mensup nazırların, âyan ve mebusan reislerinin ve partinin diğer ricalinin iştirakile aktedilen istisnai bir toplantı esnasında liberal partisi lideri b. Constantin dr. Aliano sağ cenah müfritlerinin devletini tehlikeye koyan ve hükümetin haysiyetini haleldar eden tahrikâtına karşı sür'atle şiddetli tedbirler alınması hususunda ısrar etmiştir.

Hükümet zahiren tamamiyle B. Brătianu'nun fikirlerine iştirak etmiştir.

ve ağırlık ihtimal bu husustan mühim kararlar itiraz edecektir. Siyasî mahfeller Romanya'daki demokrat rejimin şiddetli hücumlara uğradığı ve demokrat partilerinin de tamamiyle atıl bir vaziyette kaldığı hakkında B. Tataresco tarafından verilen ve bir kaç liberal mebus tarafından imza edilen muhtıra hakkında uzun tefsirlerde bulunmaktadırlar.

Umumi intiba demokratik rejimin ölüm halinde bulunduğu ve Romanyanın da bir sağ cenah diktatörlüğüne doğru gittiği merkezindedir. Bu halden hem hükümet, hem de parti mes'ul tutulmaktadır. Hükümet otoritesini yeniden tesis edecek tedbirlerin biran evvel alınması lâzımgelmektedir.

Amerika Reiscumhurunun harp zamanındaki salâhiyetleri

Vaşington, 21 (A.A.) — Dün Âyan Meclisi Hariciye encümeni tarafından kabul edilmiş olan yeni kanun, harp veya dahili harp vukuunda Reiscumhurun hemen bu kanunu tatbik edebileceğini derpış etmektedir. O zaman aşağıdaki hususat mameu olacaktır:

- 1 — Muharip memleketlere silah ihracı,
- 2 — Reiscumhur tarafından tayin edilen bazı maddelerin Amerikan gemileriyle nakledilmesi,
- 3 — Amerikan fabrika ve müesseselerine ait bazı hamulelerin muharip memleketlere naklolanması,
- 4 — Muharip memleketlere kredi açılması,
- 5 — Amerikalı vatandaşların muhariplere ait gemilerle seyahat etmeleri,
- 6 — Amerikan ticaret gemileri teslihi edilemeyecektir.
- 7 — Muhariplerin ticaret gemileri, Amerikanın kara sularına ancak reiscumhur tarafından tayin olunan bazı şerait altında kabul edilecektir.

Fransız Başbakanı seyahate çıktı

Paris 21 (A.A.) — B. Blum saat 17,25 de Saint-Nazaire ve Nantes'a hareket etmiş ve Orsay istasyonu civarında toplanan kesif bir halk kitlesi tarafından hararetle alkışlanmıştır.

Tren hareket edeceği zaman istasyon dahilinde halk başvekilini yeniden alkışlamıştır.

Fransız gemisi taarruza uğradı

Tanger 21 (A.A.) — "Cebeli Amur", isminde bir Fransız vapuru saat 8 de imdat işareti vererek Kartajen civarında bir tayyarenin taarruzuna uğradığını bildirmiştir.

Yugoslav-Bulgar dostluk paktı

Cenevre 21 (A.A.) — Yugoslavyanın Milletler Cemiyeti nezdindeki murabhası B. Lubutiç bu sabah Yugoslav-Bulgar dostluk misakını cemiyete kaydettirmiştir.

Bay Eden Londraya dönüyor

Londra 21 (A.A.) — Dış bakanı B. Eden yarınki pazartesi günü Londraya dönecektir.

Buz üzerinde hokey

Londra, 21 (A.A.) — Buz üzerinde hokey müsabakası: İngiltere, Fransa'ya 5-0 galip, Lehistan, Macaristan'a 3-0 galip.

Rusya İngiliz kralının taç giyme merasimine bir heyet ile iştirak ediyor

Londra(Hususi) — (Deyli Telgraf) gazetesine göre, Sovyetler, İngiliz kralının taç giyme merasimine gönderilecekleri heyeti tayin etmişlerdir. Heyet hariciye komiseri Litvinofun riyaseti altında, mareşal Tuhaçevski ile Mayski'den müteşkil olacaktır.

Fransız - İspanyol hududu Kapatıldı

Hendaye 21 (A.A.) — Fransız-İspanyol hudutları, gece yarısı gönüllülere kapatılmıştır. Bütün hudut mevkiilerinde gayet sıkı bir servis işlemekte idi. Hiç bir hâdise vukubulmamıştır.

Son dakikada mühim miktarda gönüllülerin hududu aşmış olduklarına dair olan haberler teeyyüd etmemiştir. Seyyar muhafızlar her tarafta hudut servislerini takviye etmekle olup bütün yollar ve köprüler jandarmanın muhafazası altındadır.

Mussolini'nin Trablus Seyahati

Roma, 21 (A.A.) — B. Mussolini'nin Trablus seyahatine ait program tesbit edilmiştir.

Düce 10 Martta Tobruk'ta karaya çıkarak 10 dan 12 Martta kadar deniz manevralarında hazır bulunacak ve müteakiben 1900 metre uzunluğunda sabili takip eden otomobil yolunu ve sonra da 18 Martta Trablus beynelmilel sergisini açacaktır.

Fiatlar niçin Yükseliyor?

Londra, 21 (A.A.) — İptidat maddeleri ve maden fiatlarının yükselmeleri Cite mahfellerinde endişe uyandırmaya başlamıştır. İngiliz dahili fiatlarının dünya fiatları seviyesine eriştiği ve İngiliz müstehlikinin şimdiki imtiyazlı vaziyetinden mahrum kalarak bu ana kadar hissetmediği umumi yükselişin neticelerine maruz kalacağı anlaşılmaya başlamıştır.

Yükselme hareketinin en bariz neticelerinden biri de buhran esnasında birikmiş olan stokların şimdi tamamen uzaklaştırılmış olmasıdır. Pamuk, kalya, bakır, laktik, şeker, ve hububat vaziyette husule gelmiş olan salâhin bariz misalleridir. Aynı zamanda yevmiyelerin yükselmeğe başladığı da görülmektedir. İngilterede hayatın gittikçe pahalandığı söylenebilir.

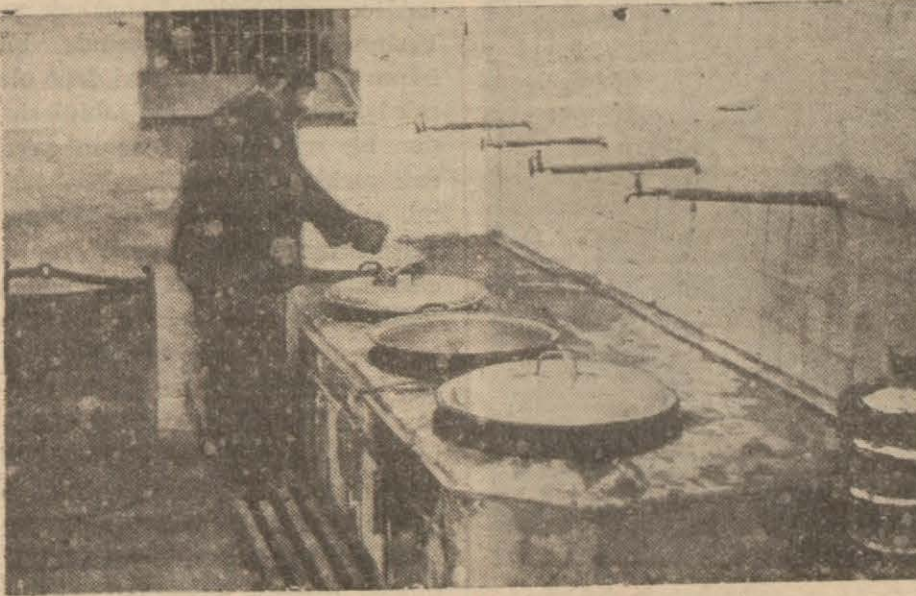
Bulgaristan hocaları Kurban bayramını dün yaptılar!

Sofya, 21 (Hususi Muhabirimizden) — Her vakit olduğu gibi, bu yıl da, Bulgaristandaki mürteci hocalar, Kurban bayramını bir gün evvel yapmışlardır. Maamafî, Bulgaristan Türkleri bayramı yarın yapacaklardır. Pazar günü bayram yapan hocalar, Türkiye düşmanı bazı firarî ve hainlerin tesiri altında hareket eden bir takım beynsizlerdir.

Şehirden röportajlar

Helvacılık sür'atle büyük bir inkılâba mühtacmış

Piyasada üstübeç ve sakarin ile yapılan helvalar satılıyor!

Bir iş vardır ki, mart içeri o dışarıdır. Maahaza inat edenlerin elinde ağustos sıcaklarına kadar da süründürülebilir. Fakat tecrübeli ihtiyarlar (uyuz) olursunuz, derler. Leblebiden bahsedeceğimi zan etmeyiniz. Bu şekerle, glikoziya, üstübeçle dahi yapılır. 40 - 60 arasında satılır.

Sadesi (40), cevizi (50), şam fıstıklı (60) kuruşa satılan ve bütün tatlıların fiatları borsa gibi inip çıkarken bu fiatını muhafaza eden (Helva) dır. Tahan helvası deyip de geçmeyiniz, bütün tatlılardan çok sarfedilir. Günde binlerce büyük kalıp devrolur. Yalnız şehir içinde değil, şehir dışında da satılır ve gariptir ki, fiatı (40) kuruştan aşağı asla düşmez. Tulumba tatlısı (30) kuruşa iner, lokma (25) e düşer, baklava (50) kuruşa satılmaz, şeker (26) ya kadar tenezzül eder, şu helva bir türlü (40) tan inmez.

Çünkü helva; hem yemek, hem tatlıdır. Bir aralık glikozdan yapılanlarına tesadüf olundu. Bunlar, 36 ya kadar satıldı. Fakat çok tatlı oluyor. Bu hususta büyük helva ticareti yapanlardan birile görüştük. Bu zat, harice mühim miktarda helva gönderir. İki dükkâna bölünmüştür. Sabahtan akşama kadar mütemadiyen helva kese kese el o kadar almış ki, bir bıçakta tam tartıya göre kesebilmektedir.

Diyor ki: «Tahan helvası, glikozdan yapıldığı zaman çok tatlı olur ve sıcağa fazla tahammülü yoktur. Halbuki, asıl şekerden yapılan daha hafif tatlı ve daha gevrek ve sıcağa daha dayanıklıdır. Çünkü helva sıcakta yağır bırakır. Hem bu kilodan azalması demektir, hem de helvanın ezilmesine sebep olur. Helva satışı istihfaflı olunuyacak derecededir. Fakat helva - dan helveya fark vardır.

Tahtakalede leğenler içinde de helva yapılır. Biz bunlardan yapmaz ve satmayız.

Biliyorsunuz ki, tahan helvasının tel tel olana değil, (şekerpare) gibi dağılını makbuldür. Bunu yapmak çok müşkül bir iştir. Bir sanat ve meharret işidir. Bazen helvanın ayarı kaçır, muazzam kalıplar mahvolur, yanık olur. Tıpkı pekmezle yapılmış helveya benzer. Zaten üzerinde mühim bir kazanç ta yoktur. Eğer fazla ciro yapmaask dükkânlarımızı kapatırız. Bilhassa satışlarımız perakende - dir. Ezcümle beş kuruşluk yani (125) gram satışı çok fazladır. Halk, yemekten sonra tatlı yerine helva yiyiyor, hem karın doyuruyor, hem tat veriyor, hem kuvvet ve kalori alınmış oluyor.

Halktan bir çoğu da helva ile ekmek yiyiyor. Bilmem amma, beyaz peynir, helva, cidden nefis bir yemektir. Bizim işimiz mayısta durur. Ondan sonra istirahat çekiliriz.

Helva, yaz için ağır tatlılardan biridir.

Helvacının bu izahatını dinledikten sonra helvalar arasındaki farka nazaran fiyat farkı olmaması noktasını da sordum. Diyor ki:

« Her şeyin taklidi vardır, bilhassa yiyecek şeylerinde buna çok dikkat etmek gerekir. Üstübeçle yapılan, sakarinle pişirilen helvalar vardır. Bunlar sıhhatte muzır - dir. Bir helva, bıçağı vurunca peynir gibi ve muntazam kesilmeli -

dir. İçlerine vanilya koyarız, onlar da koyarlar. Fakat onlar, kurlarını kapamak için, biz tadını arttırmak için koyarız. Aradaki fark budur.

İşte bu farka rağmen helvaların fiyatlarını muhafaza ediş hemen her yerde helva satıldığı için muayyen yerlerden almanın müşkül olduğudur. Zaten beş on kuruş için bu zahmete de katlanılmaz. Halbuki helva, mideyi fesada verici olmamak gerektir.

Görüyorsunuz ki, bütün tatlıcı dükkânlarında, bütün ufak, tefek yiyecek satan yerlerde, bakkallarda, hattâ yemişçilerde, şurada, burada, hemen her yerde helva vardır. Üzerine bunlar yetmiyormuş gibi başka ve tablalar içinde satılır. Hepsi kazanır, hepsi süratle helvasını bitirir.

Bu kadar helva sarfının sebebi tatlı ihtiyacıdır. Koz halvası o kadar satışı olmayan bir şeydir. Buna da en mühim sebep, şimdi cevizi tahan helvası da yapıldır.

Helva; cevizi, bademli, fındıklı, şam fıstıklı, çikolata ve sade olabilir. Halbuki, gördüğüm helva - cı diyor ki:

« Ben helvada bir inkılâp yapacağım. Helvacılık süratle büyük bir inkılâba muhtaktır. Bunu daha hafifletip içine muhtelif taze yemiş veya yemiş hulasaları veya yemiş konserveleri koyacağım. Bu suretle yemeli helva yeni bir şey, helvacılıkta büyük bir inkılâp olacaktır.

Ağzımızın tadını değiştireceğim. Ben bir defa tahan helvası yemiştim. Yalnız ağzımın tadını değil, bunu ikram ettikleri için de ağzımın payını almışım. Doğrusu bu inkılâpta benim hissem oluyacaktır!

İSTANBUL MUHABİRİ

Çinin vaziyeti ve nikbinane beyanat

Meksiko 21, (A.A.) — Yeni Çin sefiri M. Tançao-Hua saat 9,35 de buraya gelmiş ve Meksika'da bulunan iki bin Çinli ile çocuklardan mürekkep bir grup tarafından karşılanmıştır.

Sefir yolculuğunu iyi geçirdiğini söylemiş ve terakki ve itihad yoluna giren Çin'in vaziyeti hakkında nikbinane beyanatta bulunmuştur.

Nekadar işsiz var?

Paris 21 (A.A.) — 13 Şubat 937 tarihinde tesbit edilmiş olan işsizlere mahsus statistik, 1936 Şubat bidayetine nazaren 66636 kişi noksan bulunduğunu göstermektedir. 1936 Şubatında işsizlerin miktarı 487233 iken şimdi 420,597 dir.

Nis'de otomobilli haydutlar

Paris (Hususi) — Nisin en kalabalık caddelerinden birisinin ortasında, Cuma günü öğleden sonra büyük bir hırsızlık hâdisesi olmuştur. Kredit Komersial de Frans bankasının 1,350,000 frangı bir otomobille diğer bir bankaya götürmek - te olan iki memurun önüne, başka bir otomobil geçerek memurların bulunduğu otomobili durmaya mecbur etmiştir.

Ellerindeki, tabancalarla iki haydut, durdurulan otomobilin içine girerek para çantasını zorla alıp uzaklaşmışlardır.

Cenubi Fransanın bu şehrinde bu nevi hırsızlıklar üçüncü kere olarak vuku bulmaktadır.

Dış Politika

Hindistan Anayasası

Hindistandan gelen telgraflar, 1935 senesinde bu memleket için kabul edilen anayasanın tatbika - tina geçilmek üzere bulunduğunu bildiriyor. Hindistanın muhtelif yerlerinde, ezcümle, Bengolda, Bi - harda, Orisada seçim nihayetlenmiş ve diğer devletlerde de bütün hararetle devam ediyor. Hindistanın her tarafında seçim nihayetlendikten sonra yeni teşkilât ile kurulan iki meclis açılacaktır.

Hindistanın anayasası yeni zaman devlet idareciliğinin en dik - kate şayan olan tecrübelerinden biridir. Çünkü bu anayasa, bir memleket için değil, mesahası Avrupa kadar geniş olan, nüfusu bir çok dinlere inanan ve bir çok diller konuşan bir kıta için idare mekanizması kuruyor. Sonra, anayasa inkılâpçı değil, Anglo-Sakson muhafazakârlığı böyle bir adımı atıl - masına mani olmuş. Hindistanda teğekkül eden devletlerin salâhi - yetlerini ve prenslerin hukukunu koruyarak bir federasyon kurul - mak istenilmiştir. Hindistanın bugünkü teşkilâtı hayli karışmıştır. Üç çeşit idare vardır:

1 — Doğrudan doğruya İngilterenin elinde bulunan hükümetler vardır ki, bunların adedi on birdir: Dört milyon nüfuslu Sind, iki milyon nüfuslu Şimali garbi vilâyetleri. Yirmi iki milyon nüfuslu Pencab, kırk sekiz milyon nüfuslu müttehit vilâyetler. Otuz iki milyon nüfuslu Bihar, kırk dokuz milyon nüfuslu Bengal. Beş milyon nüfuslu Orisa, on beş milyon nüfuslu orta vilâyetler, on sekiz milyon nüfuslu Bombay, kırk altı milyon nüfuslu Madras ve dokuz milyon nüfuslu Asam.

2 — Haydarabat ve Kısmir gibi prenslere tâbi olan hükümetler.

3 — Nepal gibi yarı müstakil Hindistan memleketleri.

Anayasa, bu üç çeşit idareleri bir federasyon idaresi altında topluyor. Federasyonun iki meclisi vardır: 1 — İki yüz altmış azal devletler konseyi. 2 — Üç yüz yetmiş beş azal parlamento.

Çok karışık ve her millete temsil hakkı veren bir intihap usulile seçilen birinci meclisin 260 azasın - san yüz elli altısı İngiltereye tâbi olan Hindistan tarafından seçilecektir. Diğer azaları Hindistanın geri kalan kısmı intihap edecek, öteki meclisin üç yüz yetmiş beş azasından iki yüz elliisini de gene İngiltere Hindistanının mebusları olacak. Yüz yirmi beşini prenslere tâbi olan Hindistanla yarı müstakil olan Hindistan seçecektir.

Federasyon Hükümeti, hariciye, müdafaa ve dini meseleler müstesna olmak üzere diğer işlerde salâhiyet sahibi olacak. Yukarıki üç meseleden başka şunlar da Hindistan umumi valisinin salâhiyetine bırakılmaktadır:

1 — Hindistanın her yerinde a - sayışın muhafazası.

2 — Hindistanın mali kredisinin muhafazası.

3 — Hindistan ittifadını teşkil edecek devletlerin salâhiyetleriyle akaliyet hukukunun korunması.

Görüldüğü ki, anayasada Hindistan umumi valisine çok geniş salâhiyetler verilmektedir. Ve a - sayışın muhafazası salâhiyeti valie her yerde, her zaman her işe karışmak salâhiyetini verebilir. Hindistan anayasası, Hindistan istiklâl vermiyor. Hattâ kendi kendini idare salâhiyetini, yani dominyon vaziyetini bile vermiş olmuyor. Fakat ne de olsa, devlet idareciliğinde yüksek deha sahibi olduklarını gösteren İngilizlerin, Hindistan gibi, geniş ve karma karışık bir kıta için kurdukları teşkilâtın tatbiki her tarafta alâka uyandıracaktır.

Ahmet Şükrü Esmer

HARİCİ KÜÇÜK HABERLER

Berlin, 21 (A.A.) — B. Führer, dün öğleden sonra, B. Cıanettinin başkanlığındaki İtalyan endüstri amele heyetini kabul etmiştir. Heyet müteakiben Berlinde hareket etmiştir.

★ Berlin, 21 (A.A.) — B. Hitler, B. Mussoliniye bir telgraf çekerek Mareşal Grazyaniye karşı yapılan suikast dolayısıyla teessürlerini beyan ve Mareşalin iyileşmesi hakkında temennilerini bildirmiştir.

★ Paris, 21 (A.A.) — Orconi - kidzenin ölümü dolayısıyla B. Delbos ile B. Litvinof arasında telgraflar teati edilmiştir.

Hadiseler Karşısında AÇIK SÖZ

Kültür Bakanlığının tebliği, Türk dilini bilmeyen vatandaşlara vazifelerini ihtar mahiyetindedir

Azlık ve yabancı okullar hakkın - da Kültür Bakanlığının bir tebliğine muttali olduk. Bu gibi mekteplerin birçokları, kültür idaresile ve diğer devlet müesseseleri ve hükümet daireleriyle muahaberelelerinde, içinden çıkılmaz bir Türkçe kullanmakta ve bunu ıslah etmek lüzumunu bugüne kadar asla hissetmemiş bulunmaktadırlar. Türk dilini bilmeyen veya az bilen ve bunun çok mühim bir kusur olması rağmen Türkiye hudutları içinde mektep idaresi başında bulunabilenlerin, yani bu şartlar dahilinde, Türk kültürünü memleket evlatlarına telkin edecek tedris vasıtasının başında yer alabilenlerin Türk tarihine, Türk coğrafyasına, Türk diline, umumiyle Türk kültürüne lâiyk önem ve mevkiî vermiyeceğini kestirmek müşkül

bir tahmin veya takdir işi değildir. Okuduğunu anlamayan, anlatmak istediğini yazamayan ve yasak savmak için bir Türk mualliminin, ders arası, yardımından istifade etmek maslahatı idare ettiğine kana olan bir mektep müdürüne, Türk kültür idaresinde bir yer verilmemek gerektir. Türk mualliminden, Türk müdüründen kanunların aradığı evsafı ondan da istemek lüzumu inkâr götürmez. Halbuki bakanlık bir Türk hocasının muavinlik etmesini kâfi görüyor.

Belki bugün bu tarzda hareket gerektir. Belki bugün böyle bir müsamaha lâzımdır. Fakat, hiç olmazsa, bunun müddeti çok az olmalıdır. Her vatandaş veya hut bu yurtta kültür işleri üzerinden ekmek kazanan her ecnebi, her şeyden evvel yaşadığı yurdun dilini bilmeğe

meccur olduğunu idrak etmeli ve yahut meccur edilmelidir.

Kültür idaresinin hususiyeti yoktur. Şeklen ne kadar hususi ve müstakil bütçeli olursa olsun, ne kadar hükümet yardım ve bütçesinden uzak kalırsa kalsın mektep - cilik, mektep bakkallık demek değildir, kültür hedefleri bütün yurtda ve her vatandaş için tek cepheledir.

Biz istiyoruz ki, Türk dilini öğrenmeği aklına getirmemiş ve hâlâ getirmeyen vatandaş, kültür bakanlığının bu büyük nezaket ve lütfu karşısında kendi vazife ve borçlarını kendi eline çizmelidir.

Zannetmiyoruz ki bu müsamahanın fazla istikbalı olsun.

Açık Sözlü

HİKAYE

ANTON ÇEHOV:

SÜRGÜNDE

Çeviren: Eyüp Sabri Akyürek

Kendi de uyuduğunun farkında idi; çünkü hırıltılarını duymuştu. Tabii rüya görüyordu. Rüyasında Simbrkideki evinde idi. Karısına daha adını çağırır çağırılmaz hemen ona cevap veriyor anası da yan odaya uyuyor, Meğer insan ne hoş rüyalar da görürmüş. Onlar neye orada? Tatar gözlerini açtı: «Bu hangi nehir acaba? Volga mı?... Kar yağıyor.»

Karşı kıydan birisi: «Bu tarafa... Karbasse...» Tatar iyice uyanmıştı. Arkadaşlarını uyandırmak için kalktı. Biraz sonra hepsi kıyıda gözüktüler. Sıcak yatagından, o tatlı uykusundan ayrılmış kürekçiler, yürürken bir taraftan yurt küreklerini giyiyor, bir taraftan da küfrü basıyorlardı. Şimdi nehir onlar için soğuk rüzgârların cılladığı şüpheli birşey gibi idi. Tatar ve öteki kürekçiler karanlıkta bir yengeç bacağı gibi görünen küreklerle sarıldılar. Simeon bütün ağırlığıle dümende oturuyor, karşı kıyadaki bağırma-lar gittikçe artıyor, hattâ iki el silâh bile atıldı. Belli idi ki, kürekçiler ya uyuyor veya kendilerine, köye giden bir hediye süsünü veriyorlardı.

Tolkowui, kendisinin acele edecek bir şey olmadığı kanaati hasıl olmuş bir adam sesile:

«Ziyani yok, tam vakitte gideceğiz.» dedi. «Şimdilik bir şey yok.» Ağır mavuna söğütler arasında yavaş yavaş sıyrılıyor, kürekçiler hep bir âhenkte küreklerle asılıyorlar, Tolkowui dümende oturuyor.

Artık söğütler arasında çıkmışlardı. Açık suda ilerliyorlar. Küreklerin suya vurarak çıkardıkları seslerle ara sıra birisinin «Çabuk, çabuk!» diye bağırışları da duyuluyor. On dakika sonra mavuna karşıya yanaştı.

Orta boylu, zayıfca bir adam sırtında tilki kürkünden ceketi, başında koyun derisinden sıkan ve sonra fena düşüncelerinden ürken bir ifade taşıyordu.

Simeon yaklaşıp şapkasını çıkardı ve:

«Kızım yine fenalaştı. Doktor almak için Anastasjewskaya acele ediyorum.

Kızak mavunaya alındı, geri döndüler. Yanındaki adam, Wassili

Sergeyç Simeona söz söylerken sessiz duruyor ve kilitlenmiş dudaklarla ona bakıyordu. Kızakçı sigara içmek için müsaade istediği zaman, sanki hiç bir şey duymamış gibi sesini çıkarmadı. Dümendeki Simeon alayla ona bakarak:

«Sibiryada insanlar yaşar. Evet, Sibiryada da insanlar yaşar.»

Tolkowui'nin yüzü, bir şey evveliden kestirmiş gibi muzaferane bir eda taşıyordu. Her şey dediği gibi çıkmıştı. Kimbilir karşısında ki adamın böyle kederli bakışları onu ne kadar sevindiriyor.

Beri kıyıya çıktılar. Atlar yine koşulu. Bu sırada Simeon:

«Wassili Sergeyç, şimdi gitmek fena. Yerler kuruyuncuya kadar bir kaç hafta beklemelisiniz. En iyisi hiç gitmemek ya... Ama belki de bir şey çıkar. Bu da sizin bileceğiniz şey. Senelerce taşındınız da ne fayda gördünüz?»

Wassili Sergeyç ona bahşışını uzatırken kızığa atladı.

Simeon soğuktan titriyerek:

«İşte doktor bulmaya gidiyor. Rüzgârı ovan, şeytanı kuyruğundan tutmak kabil mi? Beni böyle şeylerden kurtu yarabdim!»

Tatar Tolkowuiye yaklaşarak ona baktı. Kırık sözlerine Tatarca kelimeler katarak titreye titreye:

«O iyi bir adam.. Sen fenanın evet sen fenanın. O iy: ruhlı. Sen kötünün birisin. Allah onu seviyor, fakat seni sevmiyor. Allah insanları yaşamak için yarattı. O yaşıyor ve hayatın her türlü zevkinden, kederinden tadıyor. Fakat sen... Sen bunlardan bihabersin... Yaşamıyorsun... Bir ölüsün. Bir taşın, bir çamursun... Taş nasıl bir şey istemezse sen de birşey istemiyorsun.»

Hepsi gülmeğe başladılar. Tatar nefretle elini sıktı. Sonra yurttık elbiselerine daha sıkı sarılarak ateşe yaklaştı. Kürekçiler ve Simeon kulübeye doğru yürüdüler.

İçlerinden birisi:

«Soğuk» dedi ve içini çekerek ıslak çamurlu yerleri örten otlar üzerine uzandı.

Bir ötekisi:

«Evet; sıcak değil» dedi. «İşte prangaların hayatı.»

Hepsi yatmışlardı. Kapı rüzgâra karşı açık duruyor. İçlerinden ka-

Maliye İşleri

15 lira kiralı yere 240 lira kazanç konur mu?

Neşriyatımız üzerine bir tahakkuk yanlışlığını temyiz komisyonu, birkaç gün içinde nakzetti

Bir kaç gün evvelki nüshamızda Hocapaşa Maliye Tahakkuk şubasının Ankara caddesinde bir hanın alt katında bir yeri depo olarak işgal eden kitap evi sahiplerinden bir mükellefe binanın gayri safi varidatının yarı hissesini tahmil ederek o nisbette de kazanç vergisi tarhettiğini yazmış ve bu cihetin mali mevzuat noktasından tetkikini yaparak bunun bir hata olması noktasında tevakkuf etmiş-tik. Mükellefin itirazı (Tetkiki itiraz Komisyonu) tarafından -verginin aslına itiraz olunuyormuş gibi telâkki olunarak- nakzolunduğunu da ilâve ederek hâdisenin bu suretle cereyan etmediğini ve bütün binaya matruh gayri safi varidat miktarının (1800) lira olduğunu ve bunun (24) hücreden ibaret bulunan bina içinde bir hücreyi işgal altında bulunduran mükellefe muayyen nisbet dahilinde tarhi icabettiğini yazarak defterdarlıktan keyfiyetin tenvirini dilemiş-tik.

Filhakika Defterdarlık bu mesele üzerine temas eden bir ar kadamıza, alâkadar makamlarca hâdisenin tetkik mevzuu edildiğini ve tashihi için icabeden tedbirler alındığını bildirmiştir.

Ahiren mükellefin (Kazanc vergisi Temyiz Komisyonu) na yaptığı itirazın nazarı dikkate alındığını ve Maliye Tahakkuk şubasının tahakkuk üzerine istinad eden (İtiraz Komisyonu) kararının nakzedilmiş olduğunu haber aldık. 3-2-937 tarihinde (757) numara ve (828) kayıt numaralı kararla mükellefe tebliğ olunan bu nakiz kararından muahhar tarihle haczen istenilen paramın alındığına da ayrıca mutali olduk.

İtiraz kabul olunup muamele nakzedilince, tarholunan verginin tahakkuku sabit olmamış demek bulunacağına göre bu para nasıl ve niçin alınmıştır?

Bu husustaki muameleli evrakı tetkik edince filhakika hâdisenin vâki olduğu görülmektedir. Buna maliyemizin önemli dikkat na -zarlarını celbederken şu noktayı da ilâve etmiye lüzum görürüz:

Bu binanın gayri safi varidatı (1800) lira olarak gösterilmektedir. Halbuki ahiren bu miktarın (2700) lira olduğu gibi bir iddia vaziyeti tahaddüs etmiş bulunuyor. Bittabi bu yıla kadarki tahakkuk maliyeye malûm ve sabittir.

Kaldı ki, ayda (15) lira gibi bir ücretle yılda (180) lira varidatı olan bir depoya (1800) lira üzerinden dahi olsa (240) lira gibi mühim bir kazancın tahakkuk ettirilmiyeceği ve çünkü (% 30) alınması icabeden verginin ancak (54) lira kadar tutması icabedeceği malûm -dür.

Halbuki bütün bina, gayri safi varidat tahakkukunun (2700) olduğu bir an için kabul olursa bu depoya (1800) üzerinden (900) lira gayri safi varidat tahakkuk ettirilmemesi pek aykırı bir tahakkuk işi olmaktan kurtulamaz. Gerek depone ve gerekse yerin eti ne budur ne ki, (2700) lira gibi bir gayri safi varidat tarhını müstelzim bulunsun.

Maahaza Defterdarlığımızdan bu cihetler hakkında da daima gös -terdiği ilgiyi ehemmiyetle talep eder ve netice hakkında tenvirimizi dileriz.

Maliyemizin bilhassa tahakkuk işleri üzerindeki yüksek hassasiyetine her fırsatta vâkıf olan biz, bu cihette de aynı hassasiyetle hakikatı meydana koyacağına inanıyoruz.

Mersin Halkevinde

Mersin, (Hüsusi) — Halkevlerinin açılışları yıl dönümünü kutlamak üzere Mersin Halkevinde yapılan hazırlıklar tamamen ikmal edilmiştir. Bu mutlu günde Halk-evi konferans ve müsamere salonunda gündüz ve gece yapılacak

panamak için bir baba yiğit çıkmadı.

Tolkowui uykusu arasında bir ribiri ardına:

«Ne iyiyim. Allah herkese böyle bir hayat nasip etsin.» Diye söyleniyordu.

İçlerinden birisi:

«Senin yedi misli mahkûm olduğunu biliyoruz. Şeytanın sana yapacağı bir şey kalmamış ki.»

Disarıda köpek ulumasına benzer sesler geliyor.

«Bu ne?... Kim o?»

«Tatar ağlıyor.»

«Ya öyle mi?... ne tuhaf adam?...»

Simeon:

«Buna çabuk alışı.» Diyerek tekrar uykusuna daldı. Biraz sonra ötekiler de uyudular. Fakat kapı hâlâ açık duruyor...

SON

severim onu. Siz de başka bir tatlı yerdiniz!

Zeynep itiraz etmedi.

Mahallebiciye girdiler.

Oturdular.

O ne?!

Zeynepin yanındaki masada da peşine takılan adam oturmuştu.

Zeynep bu erkeğe karşı nedense sert davranıyordu. Birdenbire yanakları kızardı ve gözünün ucile Marikaya işaret ederek:

— Gördün mü? dedi. O da gelmiş buraya...

Marika yavaşça Zeynebe fızıldadı:

— Sizi çok seviyormuş..

— Beni mi?

— Evet. Sinemada görmüş sizi.

— Ne çabuk sevmiş.

— İstanbul burası hanımıcım!

İnsan burada beş dakikada sever birbirini... Halbuki siz sinemada bir buçuk saat oturduz!

Zeynepin canı sıklıdı:

— Cevadı unutuyor muyuz Marika! O, benim nişanlımdır. Yarın da nikâhlım olacak...

tören için şu program tesbit edilmiştir:

Gündüz saat 14.30 da:

1 — İstiklâl marşı.

2 — Toroslar Marşı.

3 — Söylev.

4 — Radyo ile Ankaradan verilecek söylevler dinlenecektir.

Gece saat 20.30 da:

1 — İstiklâl marşı.

2 — Söylev.

3 — Gençliğin Ulu Önder Atatürke andı ve canlı tablo.

4 — Seçme müzik parçaları.

5 — Temsil (Kartal piyesi, 3 perde).

6 — Bir ağızdan Cumhuriyet marşı.

AYGIR

Aygır adlı Nizamettin Nazifin romanını münderecatımızın çoklarından bugün koyamadık. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Marika müstehzi bir tavırla gülmüştü:

— Cevat beyin nikâh yapacağına inanıyor musunuz?

— İnanılmıyacak ne var?! Beni köyümden aldı.. Buraya kadar getirdi. Bana elbiseler yaptırdı.. Dans öğretiyor. Beni sevmese bunları yapar mıydı?

— Bugün belki seviyor. Fakat, Cevat beyin elinden o kadar çok kadın geçmiştir ki... Benden öğrenmiş olmayın amma, o kat'iyyen sizinle evlenmez...

Zeynep birdenbire beyninden yıldırımla vurulmuş gibi sersemlemişti...

Hayretle Marikanın yüzüne bakarak:

— Doğru söylüyorsun, Marika? dedi, Cevat bey beni nikâhla al -mak istemiyor mu?

— O sizi nikâhlamak istemez. Fakat, şu adamı gördünüz mü? İşte, tam erkek. Kibar.. zengin.. terbiyeli.. hazır ayağınıza gelmişken böyle bir kelepri kaçırmanın! İstanbulda böyle bir tesadüf bir daha sizi karşılamaz! Hem pişman,

Açık Söz'ün Roman Tefrikası:27

ZEKERİYYA SOFRASI

Yazan : AKA GÜNDÜZ

Bakalım ne olacak? Her halde pek tuhaf, pek garip bir sofradır. İnsanların (meçhul) e karşı ne tuhaf temayülleri var.

Çalkuğu akşam yemeğine yakın geldi. Hakikaten bir kuş kadar ür -mekte. Bir prensesin konağına ilk girişiydi. Kaşla gözle konuştu:

— Burası neresi? Ne oluyoruz.

— Hiç merak etme. Çok iyi bir hanımefendi. O kadar sempatik ki.

— Beni bir daha almadığım yerlere çağırma.

— Yine sinirlisin?

— Elbette. Sana söyleyeceklerim var.

— Yine Reşat Nuri mi?

— Evet. İki senedir sigaralarının dumanlarını burnuma üflediği yetmezmiş gibi şimdi de bana o -yun etmeğe kalkışıyor.

— Zannetmem.

— Abdalkı etme. Sen hep böyle, hâlâ mı hâlâ safınsın Maviş.

— Ne olmuş? söyle de öğrene -yim.

— Ne olacak. İki seneberi beni sevdiğini biliyorsun. Sigara -yı bırak sana varayım dedim, bir hafta düşündü, sen uyurken içe -rim demesin mi? Ondan sonra ben ötekini sevdim, amma söyleme -dim. Yüz bulmasın diye. Haftaya nişanlanacağız. Biliyorsun. Reşat gitmiş onunla dost olmuş. Kandırmış, çapkınlığa alıştırmış. Bak -sana birşey söylüyeyim Maviş, böyle bir şey hissedersen nişan değil ya, nikâh günü bile olsa, başımı alırsan!

— Deli misin sen!

— Ne isem neyim!

Prensese sesi duyuldu:

— Baş başa verip fişkos edeceğinize yemek salonuna geliniz.

Yemek salonunda daha üç beş hanım vardı. Birbirimizi tanıştırdı. Hepsisi de kibar kadınlardı. Bir ikisini tanıyordum. Ötekiler de İstanbuldan gelmişler.

Saat yediye doğru on iki on dört hanım olduk. Aralarında bir de saz heyeti vardı. Keman, ut, piyano filân. Yemeğe oturacağımızı beklerken içki faslı başladı. Ben çekildim. Çalkuğu afalladı. Öteki hanımlar bize bakmadılar. Ne a -yıpladılar, ne zorladılar. Fakat baktık ki bu iş öyle korktuğumuz gibi değil. İçki üçer içildikten sonra içki faslı bitti. Musiki devam etti. Feridenin kulağına:

— Fena değil, nezih bir eğlence, dedim.

— Evet, bana da öyle görünüyor, dedi.

Fakat ikimizde de şiddetli bir merak vardı. İkimiz de (Zekeriy -ya sofrası) bekliyorduk. Acaba bu mu idi? Bunun âyine benzer bir tarafı yoktu. Prens merakımızı anladı:

— Biraz sabrediniz, dedi. Sizin gibi daha beş altı hanımefendi de merak içinde. Yemektan sonra biraz eğlenti daha.. sonra Zekeriy -ya sofrası, ondan sonra herkes yerine çekilir, ruh ve kalp istirahatle uykusunu uyur. Bu sofradan sonra dünya işlerle meşgul olunmaz.

Eğlence çok güzeldi. Manasız, saçma ve bayağı şeyler konuşulmuyordu.

Prens bir çok şeyler anlattı. Buna Peygamber sofrası, Peygamber gecesi Kem selâ bezmi, Zekeriy -ya sofrası, Şelat divanı falan derler-

hem de perişan olursunuz! Zeynepin ahlâkını zorla bozma -ğa çalışan Marikanın hedefine çok çabuk ulaşacağı muhakkaktı.

Bu sözleri derin bir âlâke ve dikkatle dinleyen Zeynep bir aralık, yanından oturan erkeğe şöyle bir göz attı.

— Ve Marikanın kulağına eğilerek:

— Sahiden kibar bir adama ben -ziyor. Hem de ne kadar uslu...

Diye mırıldandı.

Yabancı erkek bu iltifattan cesaret almıştı. Yavaşça yanlarına sokuldu:

— Sizi rahatsız edebilir miyim, hanımefendi?

Zeynep her zamanki utangaçlığı ile kızarıp bozardı.. Gülmüştü.. Birşey söyleyemedi. Marika atıldı:

— Buyurunuz beyciğim! Buyu -runuz.. Ah isminizi bir türlü hatırlayamadım! Haniya geçen yıl Sa -dullah paşaların konağına teşrif etmiştiniz. Orada tanışmıştık, değil mi?

— Evet. Ben de sizi hatırladım...

miş. Hakiki sofrası Şaban ayı için de kurulmuş.

— Yukarı salona buyurunuz.

Dediler, hepimiz birçok merak ve biraz da -doğrusu bu- heyecanla çıktık.

Bir hafta sonra:

Bilmem iyi not edebilecek miyim? Bir haftadır hâlâ Zekeriy -ya sofrasının tesiri altındayım. İnsan -na egzotik bir zevk vermekten ziyade hürmete benzer bir çekingenlik, biraz melânkoli, biraz korku, biraz.. bilmiyorum işte, daha kısası birçok müphem ve karışık duygular veriyor. Mütemadiyen onu düşünüyorum ve niçin düşündüğümü bilemiyorum. Ben küçükken babam beni büyük bir mevlevi -haneye götürmüştü. İhtimal çocukluğumdan olacak, bende bir tesir yapmadı. Hafızamda izi yok. Rah -metli amcam hem büyük dereceli bir Masondur hem Bektaşî. Merdiven köyüne, Rumelhisarına

Çok gittim. Kulaklarımda yalnız güzel türkçe şiirlerle güzel Türk melodileri kaldı. Hattâ bir kaç mistik mısra bile hatırladım. Ne idi o?

Bu yoklukta biz de varız, biz de varız; Bu yoklukta biz de varız, biz de varız;

Bunun ne demek istediğini hâlâ bilmiyorum. Zekeriy -ya sofrasında ne müzikle dönmek var, ne de melodili bu çekme. Büyük masanın üstüne Erik yeşili bir çuha örtmüşler. İşlemeli, keten, ince sular.. Üzerlerinde kenarları ince altın çizgili gümüş tabaklar dizili. Tam kırk tane. Hepsinin içinde kuru yemişler var. Zeytinden kuruzı turpuna kadar ne yok ki. Venedik işlemesi, kısa kristal şamdanlara birer mum dikmişler. Kaç misafir -sek o kadar ispermeçet. Perdeler inik. Yerde kibleye doğru üç ipek seccade. Üç namaz bezi.

Salonun içinde çit yok. Herkes ne yapacağını önceden biliyor. Lambalar birer birer söndürüldü. bir tanesi yanıyor. Salonun loşluğu, süktülüğü insana hüznün veriyor. Bir esmer uzun boylu, kırk beşlik bir hanımefendi, ikisi güzel ve genç.. seccadelere doğru yürüdüler. Bunların adlarını bilmiyorum. Yalnız şunu biliyorum, bunların hepsine birden (Molla Beyinkiler) ve iki kıza da (Çifte kum -rular) diyorlar. Ana ile iki kıza kibar şeyler. Babaları ölmüş, epeyce gelirlerle yaşıyorlarmış. Annenin sesi güz bir soprano ses. Kızların ki soprano değil, sobert değil, bir şey, anlayamadığım bir şey, fakat dokunaklı. İnsanın içini ürperti -yor.

Anne ortaya oturdu ve çok güzel bir şey okudu. Surei Yusufı Surei Zekeriy -yadan üçer âyetmiş. Prens söyledi. Sözleri anlıya -madım amma, kadının sesi içime işledi. Kızların okudukları aşırıydı. Sonra üçer birden, küçük bir koro halinde kasidede başladılar. Son lamba da gözlemlerinden yavaş yavaş silindi. Kalplerimizin garpıntılarını iletiyoruz. Ben bir vedâ için deydim. Nerede bulunduğumu ve ne olduğumu unuttum. Uhrevi -liğin müphem havası benliğimi kaplamış gibi.

(Devamı var)

Açık Söz'ün romanı:27

PINAR BASINDA OLEN KIZ

Yazan : İskender Fahrettin

— Nerden biliyorsun zengin olduğunu?..

— Geçen yıl bir yerde görmüş -tüm...

— Adı ne?

— Hatırlımda kalmamış.

Hızlı hızlı yürüdüler.

Marika, Zeynepin peşine takılan erkeği tanıyamıyordu. Fakat, sırtındaki paltosundan, giyinişinden, parmağındaki elmas yüzükten onun zengin bir adam olduğunu anlamakta gecikmemişti.

Bir aralık caddede yan yana geldiler.

Erkek, Marikanın kulağına:

— Elli papel var sana. Onu senden isterim.

Diye fısıldamıştı.

Marika gülmüsedü.

Elli papel!..

Bu, Marika için az para değildi.

Fakat ne yapsın.. Nasıl yapsın da Zeynepi onunla tanıştırsın?..

Taksim yolunda bir mahallebi -cinin önünde durdular. Marika Zeynebe eğildi:

— Küçük hanım!

— Ne var?

— Canım bir tavuk göğsü istiyor.

— Yemek vakti tavuk göğsü yenir mi? Evde doyurursun karnını!

Zeynep tavuk göğsünün bir tatlı olduğunu biliyordu. Marika:

— Bu, mahallebi gibi bir şey -dir, dedi, ah bilseniz ben ne kadar

o geceden sonra ne sizi, ne de büyük hanımı görememiştik.

Ve kendisini şöyle tanıttı:

— Mazul baş şehpenderlerden Nevzat... Biliyorsunuz belki, paşa babam öldükten sonra, bütün han -lar, apartmanlar, çiftlikler bana kaldı. Memuriyetten çekildim. Şimdi hazır yiyorum.

Marika sahte bir samimiyetle sordu:

— Hâlâ evlenmediniz, değil mi beyciğim?

— Vallahi evlenemedim hâlâ.. Mütareke olduktan sonra, İstanbul çok karıştı. İstedğim gibi bir kız bulamadım.

Zeynebe döndü:

— Bu küçük hanım kimin nesidir?

Marika şöyle bir yalan uydurdu:

— Konya eşrafından ve bizim hanımefendinin aile dostlarından birinin kızı.. İstanbulla gezmeye geldi.

Zeynep hiddetini gizliyemedi.. Marikanın yüzüne baktı. Fakat, bir şey söylemedi.

(Devamı var)

MEMLEKET POSTASI

Izmirli gayrimübaddiller de Istanbuldakiler gibi mi?

Emlâk satışlarından şikâyet ediyor ve çok müşkül vaziyette olduklarını söylüyorlar

Izmir (Hususi) — Gayri mübâdil bonolarına mukabil satılması lâzım gelen Yunanlı emlakının satış muameleleri son zamanda tamamen durmuştur. İstanbul'da olduğu gibi İzmir'de de gayri mübâdil bonolarının kıymetleri çok düşüktür. Son zamanlarda gerek İstanbul'da, gerek İzmirde satışların tamamen denecek derecede durmuş olması bundandır. Tahkikatımıza göre Muhasebe Hüsusiye Müdürlüğü, satış çıkarılan hattâ satılan Yunanlı emlakının on beş senelik müterakim bina vergisini tahsil etmedikçe satış muamelesini tapuda tescil ettirmemektedir. Bu gibi emvalin 15 yıllık bina vergisi borcu, mühim bir yekûna balığı olmaktadır.

Istanbul'da ve bu şekilde bir muamele yapılmadığı için Yunanlı emlakının arasına satış çıkarıldıkları görülmektedir.

Izmir'de bulunan mühim miktarda Yunanlı emlakından çoğu henüz satılmamıştır ve bunun bunun elinde bulunmaktadır. Bu emlakın bina vergisi borçlarını kapatmak için İstanbul'daki gayrimübâdiller komisyonundan tahsisat istenmiştir. Fakat bu komisyonun, mühim bir borcu kabul etmemesi için ortada mühim bir sebep mevcut değildir, onun için komisyon, tahsisat vermemektedir. Hattâ bu mühim meselenin halli için Büyük Millet Meclisinden bir kanun çıkartılması için teşebbüste bulunulmuştur.

İki meçhul haydut bir köylüyü öldürdü

Balıkesir (Hususi) — Gömeç nahiyesinin Yaya köyünden Ali oğlu İsmail geceleyin evinde iki meçhul adam tarafından tabanca ile ağır surette yaralanmıştır. Yaralı İsmail tedavi için hastaneye kaldırılmış, fakat acıya tahammül edemiyerek ölmüştür. Meçhul katiller aranmaktadır.

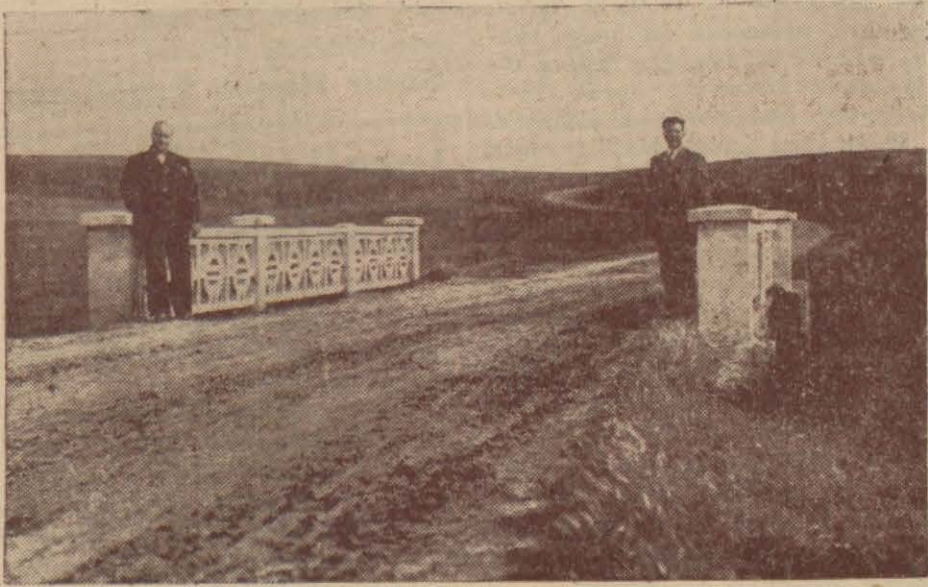
Izmirde havacılık günü yapılıyor

Izmir (Hususi) — Türkkuşu İzmir şubesi İzmirde bir havacılık günü yapacaktır. Bunun için en müsait bir gün beklenmektedir. Hava müsaade ettiği takdirde gençler Ankaradan plânörlerle uçarak şehrimize gelecekler ve bazı gençler de plânörlerden paraşütlerle yere incekler ve halkı selâmlıyacaklardır. O gün İzmir güzel bir gün yaşayacaktır.

Muhabir mektupları

Muratlılar çok iyi çalışıyorlar

Bugün orada ekilmemiş bir karış toprak görmek mümkün değildir. Bu güzel nahiyede muazzam bir yatılı ilk okul da yapılmaktadır

Muratlı nahiyesinde Tekirdağ arasındaki köprü'nün açılışında Çorlu kaymakamı ile Muratlı nahiye müdürü

Muratlı (Hususi) — Bir çarşaf üzerine özenle dizilmiş bebek kurtularını andıran muntazam evleri Muratlıya şirin olduğu kadar büyük bir kasaba çehresini vermiş - tir. Yeni yapılan 621 göçmen evi yanında eski Muratlı solmuş bir sonbahar sahifesidir. Eski ve yeni Muratlı tarihten iki yaprak, saltanat ve cumhuriyeti mukayese eden bir grafik. Bugün orada beş bin nüfustan fazla insan yaşamaktadır. Ekilmemiş bir karış toprak göremezsiniz. Her ihtiyaç temin eden çarşısı terzisine ve oteline varıncıya kadar inkişaf etmiştir. Her tren geçişinde istasyon bir mahşere döner. Trenden inmek ve binmek için âdeta güçlük çekersiniz. Bir dakika geçmez ki, Tekirdağ'dan otomobil veya kamyon gelmiş olmasın.

Tren hattına karşı hükümet binası okul arasındaki Cumhuriyet alanı güzel bir kaldeye oturtulmuş bir buçuk beden büyüklüğünde Atatürk'ün çok şık bir heykeli ile süsüdür. Geceleri bu alan renkli ambuller arasında gökten Muratlı ortasına düşmüş bir yıldız parçası kadar cazibeli. Geçen

sepe ikmal edilen okulu beş büyük dershane ile sahneli bir salona maliktir. Üzerinde yüksek ülkü cemiyetlerinin bir köşesini taşıyan bu salon ahlâki ve terbiyevi vecdelerle süslenmiştir. Camdan yapılmış pek modern bir gişe çocukların banka ve kooperatif binasıdır. Sıralar masalı ve arkalı yapılmış yazı tahtaları duvara dondurulmuştur. İçinde 280 yavru okumaktadır. Yeni mezun bir genç baş öğretmen yanında pek hevesle, hattâ vazife saati dışında okulda çalışan dört bayan öğretmen vardır. Kadınlar açılmış iki millet dershanesinde dersten başka tayyareye ait konferanslar verilmektedir.

Muratlıda Türk Hava Kurumu kadınlar kolu hararetle çalışmaktadır. Halkın arasından seçilmiş bayanlarla öğretmenlerin ayrı ayrı köşelerinde bu kıymetli cemiyetimize üye kaydı için ev ev gezdikleri görülmektedir.

Kırk çocuğu besleyen bir himaye heyetinin onları bayram mü-nasebetile giydirmek için yaptıkları içtimada bizzat bulundum. 30 kadar çocuğu bayram münasebetile giydirdiler.

Muratlıda bir okul daha yapı-

Ardahanın Dertleri Çoktur

Ardahan (Hususi) — Ardahanın dertleri çoktur. Bir kere burada bir eczane yoktur. Söylendiğine göre burada (700) kadar frengili varmış. Diyorlar ki: eğer bir mücadele teşkilâtı yapılmazsa hastalık salgın halini alacaktır. Sonra burada köy yolları bakımsızdır. Hopa ve Kars yolları da bozuktur.

Bu kazada tavuk ve yumurta çok bulunur. Yumurtanın (14) ü beş kuruşa, tavuk beşten yedi buçuğa, tereyağı otuzdan kırka kadardır. Köylülerimiz bu halden şikâyetçilerdir. Saf ve temiz köylülerimiz ellerindeki sepet ve kapları getirip dükkanlara boşaltıyorlar ve ona mukabil de beş misli fazla fiatla şunu bunu alarak gidiyorlar ki bu mübâdelenin çok zalimane olduğunu söylüyorlar.

Koyun ve sığırlar da yok fiatına satılmaktadır. Sığırların çifti (30 - 35) liraya ve koyunların çifti (8) liraya elden çıkarılmaktadır ki bunlar en âlâlarıdır. Keçilerin çifti (4), oğlağın çifti bir liraya, balın kilosu (30 - 35) kuruşa alınabilmektedir.

R. Cantürk

46 ncı fırka Muhasebeciliği

Kırklareli Kırk Altıncı Fırka Muhasebeciliğine Maliye Vekâleti Muhasebe Müdürlüğü Birinci Mümeyyizlerinden Bay Memduh Solmaz tayin edilmiştir. Bay Memduh değerli bir maliyecimizdir. Kendisine yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Ceyhanlılar

Hava kurumuna yardım için canla başla çalışıyorlar

Ceyhan, (Hususi) — Bütün yurttaki çiftçilerimizin yetistirdikleri mahsullerinden her sene yüzde üçünü Türk Hava Kurumuna muntazaman vermekte oldukları malumdur.

Yurdunun her yünden muhafaza ve müdafaasını düşünen Ceyhanlılar şimdiye kadar verdikleri meblağla iki tayyare alıp orduya hediye etmişlerdir. Ceyhan halkı, bununla kalmayıp, Hava Kurumuna yaptıkları yardımlarını günden güne arttırmaya devam etmektedirler.

Fitre ve zekâtlarının tamamını Hava Kurumuna yatırdıkları gibi, kurban bayramında kescekleri kurbanları da gerek sağ olarak ve gerekse parasını yine Hava Kurumuna seve seve vereceklerdir.

maktadır. 20000 lira kadar keşfi yapılan bu muazzam yatılı okul binasının birinci katı bitmiş, üzerine beton dökülmek üzeredir. Yedi dershaneli, iki salonlu olan bu okulun 938 yılı başına kadar ikmal edileceği tahmin edilmektedir. Genç bahçeli olan bu okul yanında bugün cins tavukların beslendiği asri bir kümes vardır. Evlere dağıtılan kovanlara dikkatle bakılmakta, köy içinde her cins ağaç dikilmekte ve çoğaltılmaktadır. Muratlının biraz ötesindeki aygır deposile, Tekirdağ'ın içme suyunu temin eden İnanlı çeşmesi onun zenginliklerinden son ikisidir.

H. ERKAN

Fotoğraf Tahlilleri

Bize resminizi gönderin, size ne olduğunuzu söyleyelim

[Bu sütunlarımızda okuyucularımızın fotoğraflarını tahlil edip yorum ediyoruz.]

302: Bayan S. İşman

● Hassas ve biraz da maceraperesttir. Gönül işlerin de tecrübe ile hareket eder. Gururlu ve biraz da kendini beğenmiştir. Umu miyetle şen gözüdür. Mutedil bir neşesi vardır.

Romanlara karşı meraklı fazladır. Nefsine karşı itimadı çoktur. İyi bir ev kadını dü-rüst seciyeli bir insandır.

303 : Bay Ali Karaduman

● Sağlam bir karaktere sahiptir. Başladığı işi yarıda bırakmak istemez. Er, geç mutlaka inat etmeye çalışır ve muvaffak olur. Dürüsttür. Daima düşünceli hareket eder. Zekasına itimadı

vardır. İhtizamı sever. Fazla süs ve şatafattan hoşlanmaz. Temiz giyinir. Kibar tavurludur. Neşeli zamanları pek azdır. Çok gülmez. Ciddidir. Herkesi kendini sevdirmesini bilir. İyilik yapmayı kendisine bir iş edinmiş gibidir.

Çaldıkları öküzü Kesmişler

Adana, (Hususi) — Güleklidam çiftliğinden Şaban oğlu Mahmuda ait bir öküz meçhul eller tarafından çalınmıştır.

İz takip edilerek neticede, Hürriyet mahallesinde Hüseyin oğlu Mehmedin evine gelmiş ve ya-pılan taharriyatta öküz kesilmiş ve yüzülmüş bir halde müsadere edilmiştir.

Ev sahibi Zeyneb oğlu Mehmet, öküzü kasap Derviş oğlu İbrahimden aldığını ve kasap İbrahim oğlu Derviş de öküzü sabıkali hırsızlardan Ermiş ağzılı Mehmetten aldıklarını söylemişlerdir.

Zabıta İbrahimi ve Mehmedî derhal tevkif ederek ortadan kaybolan Ermişağzılı Mehmedî aramaya başlamıştır.

BEYOĞLU

SARAY : Niçevö
TÜRK : Türk inkılâbında terakki hamleleri
MELEK : Şanghay ve Mazurka
İPEK : Halk kahramanları ve Zigfeld yıldızları kralı
SAKARYA : Neşe ile
YILDIZ : Aşk güneşi
SÖMER : Bağdad bülbülü
ALKAZAR : Kızıl çayır ve Hücum Taburu

TAN : Anna Karenin ve Altın keleş
ŞİK : Bay Tekin
ŞARK : Hindistan kahramanları ve bir günlük kibar kadın

ASRİ : Şarlo asri zamanlar ve Bir numaralı halk düşmanı

ASTORYA : Kadife maske ve Ölüm uçurumu

CUMHURİYET: Kara kedi ve Büyük ihtilâl

FERAH : İstanbul belde ve Ölüm ve Zafer

MİLLİ : Çapkın genç ve Kızıl çayır

HİLAL : Hortlak
AZAK : Balalayka ve herkes ondan bahsediyor

ALEMDAR : Denizler perisi ve Şarlo maskeli baloda

KEMALBEY : Çöl savaşları ve Çin batakhanesi

KADIKÖY : İste bahriyeliler
ÖSKÜDAR : Çapkın genç
BAKIRKÖY : Mişel Strogof

Bir tarih hakikati

Eski Bulgar devletini Türkler tesis etti!

Bulgar tarih cemiyetinde hâdise olan bu tarih tezi Dil kurultayımıza iştirak eden profesör Miyatefin'dir

Çeviren: M. Necmettin Deliorman

Sofya gazetelerinde sık, sık okuduğumuza göre, Bulgarların genç filologlarından Miyatef Bulgarların menşeleri hakkındaki tetkiklerine devam etmektedir. Sofya'daki Bulgar Tarih Cemiyeti geçen gün Sofya Üniversitesi Tarih Enstitüsünde bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıya eski nazırlardan Profesör Nikof riyaset etmiş ve Sofyada Bulgar Milli Kütüphanesi Şark Şubesi Müdürü P. Miyatef Türk, Bulgar ve Çuvaşlar hakkında en son tetkik ve tetebümlerini izah etmiştir.

Zora gazetesinde bu toplantıdan bahseden Mihayil Kovaçef, Miyatefin okuduğu tezin çok büyük bir alaka ile dinlendiğini ve toplantıya iştirak eden âlimlerin bu hususta söz söylediğini yazdıktan sonra Miyatefin okuduğunu şöyle anlatmaktadır:

«Artık herkesin malûmu olmuştur ki, eski Bulgar devletini tesis edenler bir Türk kabilesinin ileri gelenleridir. Bu kabile, beşinci asra kadar Asyanın garbi ile Avrupa'nın cenebu şarkisinde muhtelif namlar altında ve muhtelif yerlerde görülmüşlerdir.

Beşinci asrın nihayetlerine doğru bu kabileye Bulgar denilmiye başlanmıştır ve bu nam bugüne kadar muhafaza olunmaktadır. Bugün biz, vesikalara istinad ederek ispat edebiliriz ki, Tuna Bulgarları ile Volga Bulgarlarının münasebeti vardır. Bundan maada, Tuna ve Volga Bulgarlarının vatanları birdir ve Kafkasyanın şimalinde bir yerde bulunmaktadır. Bu müşterek vatandan, Volga Bulgarları şimalde, Tuna Bulgarları da garbe doğru ayrılmışlardır. Binaenaleyh, Volga Bulgarlarını alâkadar eden her şey, aynı derecede bizi de alâkadar etmektedir. Volga Bulgarlarının tarihi bize öğretmektedir ki, onlar 1236 yılında kat'i surette Moğol hâkimiyeti altına girmişlerdir. Maamafih, Volga Bulgarları Moğol hâkimiyeti altında yarı müstakil olarak yaşamışlardır. Çünkü, o zaman kesilen Bulgar paralarında 1427-28 tarihleri yazılıdır. 1431 yılındaki Vaskresan tarihinde Volga Bulgarlarından bir kere daha bahsedildiğini görmekteyiz. Bu tarihten sonra Rus kaynakları hiç bir yerde Volga Bulgarlarından bahsetmemiştir. Fakat, bir milletin böyle alelacele bitip tükenmiyeceğini de bize yine tarihin kendisi söylemektedir.

XVI ncı asrın ilk elli yılı içinde (1524 yılında) Rus müverrihleri

Kazan havalisinde yaşayan bir millettten bahsetmişlerdir. Bunlar Çuvaşlardır.

Çuvaşların menşei hakkında rivayetler muhtelif olup fikirler birbirine uymamaktadır.

Bazı âlimler bunlara Çudi denmektedirler. Bazıları ise bunları Hazarların hafitleri addetmektedirler. Üçüncü fikre göre, Çuvaşlar Volga Bulgarlarıdır. Maamafih, son zamanlarda üçüncü fikir etrafında mutabık kalanlar çoğalmıya başlamıştır. Yukarıda Zikrolunan (1431-1524) yıllarında Volga Bulgarlarına Çuvaşlar denilmiye başlanmıştır.

Çuvaş dilinde bunun manası «sakin», «Münzevi», «Sulhperver» dir. Bunun için değil midir ki, bugünkü Çuvaşlarda bu hasletler mevcut olup sulh içinde sakin bir hayat sürmek sevgisi ile mütehasşissiler.

Kız kaçıranlar

İki kardeş dörder ay hapis yatacaklar

İzmir, (Hususi) — Seferihisar kazasının Beyler köyünde Ahmet kızı Penbe'yi geceleyin evine girip zorla kaçırmağa teşebbüs eden İsmail oğlu Halil İbrahimle kardeşi Mehmedin şehrimiz Ağırceza Mahkemesinde cereyan etmekte olan muhakemeleri enticelenmiştir. Maznun iki kardeşin, geceleyin açık bulunan sokak kapısından içeri girip Penbenin yatmakta olduğu oda kapısını haricden bir direk ile tazyik ederek kapıyı açtıkları ve kızı köy mektebi civarına kadar sürükledikleri anlaşılmıştır. Fakat Halil İbrahim'in; kızı evlenmek maksadile kaçırıldığı sabit olduğundan kardeşle birlikte dörder ay hapislerine karar verilmiştir.

Muhtaç çiftçilere Buğday dağıtılıyor

Adana, (Hususi) — Muhtaç çiftçilere yemeklik buğday tevziatı Ziraat Bankasına hisseleri tevdi edilen Cumhuriyet, Güneşli, Seyhan, Yamaçlı mahalleleriyle Değazadeler ve Kilavur köyü listeleri ikmal edilmiş ve dün bunlara buğdayları Ziraat Bankasınca verilmiştir.

Yarın Havuzlu Bucağı mahallesile Kara Ahmetli, Topraklı Misis, Yüzbaşı, Yukarı İnnepli, Ali Kocalı, Çakırlı köylerine verilecektir.

Diğer mahalle ve köylere de yapılacak tevziat günleri de ayrıca bildirilecektir.

Sevişmeler Evlenmeler

BİR TÜRLÜ SEVEMİYORUM

Muhterem Dedi Ortağın: 24 yaşında güzel bir gencim. Senelerden beridirdi salonlarda gezerim, bir çok kız ve kadınlarla tanışıp konuşurum. Hali hazırda arkamdan koşan yüzlerce kız ve kadın var. Fakat bunlar bana kalbimde yaşıtmak istedikleri aşkı sunamıyorlar. Aşka, sevgiye fazlasıyla ihtiyacım var. Ben de sevmek, kalbimde yüksek bir aşk yaşatmak istiyorum. Bu konuştüğüm bayanlar bana bu istediğimi veremiyorlar. Sütunlarımızda meçhul imzalı yazılarınızı okuyorum. Bunların içinde bir çok sevenler, aşk için deli olanlar var. Bunlara oldukça gıpta ediyorum. Ruhsuz bir insan değilim. Konuştüğüm kimselere istediklerinden fazla aşk ve sevgi sunmuyorum. Fakat onlar bana sunmıyorlar. Bu konuştüğüm bayanlara öyle bir aşk yaşıtıyorum ki, hiç biri benden ayrılmak istemiyor. Ben onlara kendimi sevdirmiyorum da onlar niçin kendilerini bana sevdirmiyorlar. Ey Dert Ortağı sorarım sana bana bu istediğim aşkı, sevgiyi sunacak hiç bir hayat arkadaşı bulamıyacak mı -

ym? Başını ağrıttım, kusurumun affını rica eder, derin saygılarıma sunarım.

Beyazıt R. Y. Aktas

Bay oğlum, Anlatıkların genç yaştaki insanların başına daima gelen hallerdendir. Fakat arkadan koşan bu kadınlara dikkat etmek lazımdır. Çünkü onlar daha ziyade paraya koşarlar. Eğer zengin isen o başka. Fakat değilsen, yani servetin gençliğine inhisar ediyorsa bu mahlûkattan uzaklaşmalısın. Bunları sevmiyeceğin tabiidir. Ve unutmaki, onların da çoğu sevmekten ziyade sever gibi görünürler.

Sözün kısası sen istediğin aşkı peşinden koşarlarda değil, ciddi kızlarda aramalısın. Buna muvaffak olduğun dakikadan itibaren kalbinin ihtiyacı kendiliğinden tatmin edilmiş olacaktır. Binaenaleyh sana konuşu kadınlarla, salon mahlûkatından uzaklaşmanı tavsiye ederim, çocuğum.

Dertortağı

Halk evleri Bayramı

(1 nci sayfadın devam)

ve yine bu güzel yıldönümü vesilesi söylemiş olduğu bir nutukla İç işleri bakanı ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya 31 yeni Halk evini açmıştır.

Parti genel sekreterinin bütün yurd içinde radyo ile yayılan bu nutkunu müteakib, halk evine mensup sanatkarlar tarafından bir konser verilmiş, kukla ve karagöz oynatılmış ve Şekispirin "Venedik taciri", eserinden üç sahne temsil edilmiştir.

Merasimde bütün vekâletler ileri gelenleri ile yerli ve ecnebi matbuat mümessilleri ve kalabalık bir halk kitlesi hazır bulunmaktadı idi.

Ankara, 21 (A.A.) — İç İşleri Bakanı ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya, halk evlerinin kuruluşunun beşinci yıl dönümü ve 31 yeni halk evinin açılış münasebetiyle bugün Ankara Halk evinde şu nutku söylemiştir:

Bayanlar, Baylar! Yüksek huzurunuzla halk evlerinin beşinci faaliyet senesini açıyorum. Bununla beraber memleketin dört bucağında 31 halk evinin açılma töreni de yapılmış bulunuyor. Sizlerin yüksek şahsiyetleri - nizi ve şahıslarını hürmetle selamlarken buradan da oralarda şimdi toplu bulunan yurttaşları - miza hürmetlerimi sunuyorum. Halk evlerimizin çok güzel bir ananesi vardır: C. H. P. Umumi Reis Vekili ve Türkiye Cumhuriyetinin büyük başvekilisi İsmet İnönü her sene huzurunuzla gelir, selâhiyet - ler ve güreşle dolgun ve olgun fikirlerini hepimize birer birer telkin eder ve bir ders halinde bütün memlekete söylerdi. Bu sene kendisini başka bir vazife memleketin başka bir köşesine davet etmiş bulunuyor. Oradan da o güzel ses bütün memlekete dinlettirecektir.

Huzurunuzda halk evleri için bir kaç söz söylemek ödevini şeflerim bu defa bana verildi. Müsaadenizi ve müsaahanızı rica ederim.

Halk evleri, müstakil bir vatani korumak ve milletin istiklâlini ebedileştirmek için kurulmuş bir vasıttır. Bir milletin müstakil yaşayabilmesi için evvelâ kendisine bir vatan lazımdır. Asırlar ve asırlardan beri istiklâllerini kaybedip hâlâ vatan peşinde koşan bir çok milletleri tanıyoruz. Bugünkü içtimaiyat, bize 700 kadar millet saydığı halde, istiklâl, ancak 70 ine nasip olmuştur. Tarihin kurulduğu günden beri istiklâl ve şerefini muhafaza ederek ilerleyen Türk milleti, son zamanlarda yine kendinin hataları yüzünden istiklâlini ve vatanını kaybedecek vaziyete düşmüştü. O ağır şerait içerisinde o müşkül anlarda Türklerin yüksek seciyelerindeki kudreti kendi azim ve iradesiyle bir noktaya tevcih ederek Türkleri ait bu vatani Ulu Atatürk yine asıl sahibi olan Türkiye verdi (Alkışlar). Kendisinin büyük vasıfları arasında tarih bu itibarla en büyük vatanı yapanlardan biri olarak sayacaktır. Ferdi kabiliyeti, şahsi seciyeleleri yüksek olan ne kadar milletler tanıyoruz ki, bütün dünya bir araya geldiği halde kendilerine bir yurt kuramamışlardır. Atatürk, millette bulduğu büyük kudretle müstakil vatanların himaye, müstemleke, manda diye dağıtıldığı bir zamanda atesler arasında bu memleketi kurtardı ve istiklâline kavuşturdu. Hep beraber ve hepimizle şükran ve minnetlerimizi ifadeyi burada tekrar etmeye müsaade buyurunuz (Alkışlar).

Atatürk, Türk vatanını yeniden kurduktan ve istiklâli kurtardıktan sonra bu vatanın ve bu istiklâlin bir daha tehlikeye düşmemesi için bir çok tedbirler düşündü, aldı ve tatbik etti. Bu tedbirlerin başında evvelimide bütün halkın ve bütün milletin idareye iştirakini temin edecek olan halkçı bir devlet kurmak oldu ve bu prensipleri, devlet kurduktan sonra C. H. P. nin eline ve mes'uliyetine verdi ve milliyetçilik, devletçilik, inkılâpçılık, cumhuriyetçilik, lâiklik, halkçılık diye vasıflarını tesbit ettikten sonra bunu bu sefer de bütün memlekete mal ederek teşkilâtı esasıyeye koydu. Filhakika bugün tarihin hangi safhasına ve oğrafiyanın hangi kıtasına bakacak olursak olalım milletin bu altı vasfı cemetmiyen kudretsiz devletlerin bugün veya yarın müs-

takil olarak yaşamalarına nazari olarak dahi imkân yoktur. Eğer Türkler bugün kendilerini kurtardığından dolayı Atatürke bir minnet hissi besliyorlarsa yarın için de kendilerini kurtaracak olan prensipleri koyduğu için ayrıca minnet beslemeleri icabeder. Bu minnetimizi, bu prensipleri, kanaatle, cesaretle ve devamlı tatbik etmekle ifade etmeliyiz. Millet fertlerinin ayrı ayrı kıymetleri bir araya gelmedikçe hiç bir kuvvet ifade etmez. Öyle milletler kum yığını halinde kahrılır. Her hangi bir rüzgârın, sağdan essin, soldan essin, esiri olarak veya önüne katırlarak cihanın dört tarafına sürüklenirler. Milletler, yalçın kayalar gibi yahut kesif ve kompakt kıl kitlesi halinde birbirine yapışık ve bağlı olurlarsa bir varlık ve bir kudret ifade ederler. Evveleri bu kitlenin hacmi de büyüktü. Bizim kitlemiz asırlarca çok büyük kudret ifade etmiştir. Büyümekte ve daha da büyüme namzettir. Fakat, başka milletlerin kitleleriyle kıyas edilecek olursa hacmi küçük görülebilir. Onun için biz kitlenin kayıtlı kayıtlı keyfiyeti arttırmak suretile ilerlemek ve kapamak mecburiyetindeyiz. On sekiz milyon Türkün fert olarak haiz olduğu kudreti ve kıymeti arttıracak olursak o vakit bu vatan içerisinde on sekiz milyonluk bir kitle kemiyetinin kat kat üstünde bir çok işler görür ve biz bu işleri görmeye ve göstermeye mecburuz. Çünkü, geçmiş senelerin ihmali göz önündedir. Biz bugün hem mazinin ihmallerini ıslah etmek, hem de gelecek nesillere eslaftan bize kalan kusurlarını bırakmamak zorundayız. Onun için bugün her bir ferdin saatteki mesaisinin üç misli randımanla çalışmaya mecbur bulunuyoruz. İstikbalde kitlenin ve ferdin kıymetini arttırmak için bugün mektepler, müesseseler açıyoruz, fakat açılan mektepler ve üniversiteler, gelecek nesilleri yetiştirir, bizim ihtiyacımız bugünkü nesillerdir. Mektepte bulunan çocukların haricinde kalan çocuklara kadın erkek yedisinden yetmişine kadar herkese müstakil ve ıleri milletler fertlerinin haiz olduğu kaliteyi, tekniği ve bilgiyi vermek lazımdır. Bunu yapmak için elde büyük vasıtalar vardır. Kitaplar, gazeteler ve bilûmum negriyat. Fakat bizim memlekette biliyorsunuz ki, bunlar bizim istediğimiz kadar okunmamaktadır. Bunun da sebepleri aranmıştır. O kutmak çareleri de bulunacaktır. Ondan sonra radyonun ve telsizin tesirleri ve faydaları artmıştır. Radyonun ahizelerini açtığımız zaman her tarafı iyi işittiniz halde en zayıf gelen ses Ankara ve İstanbul sesidir. Her halde Türkün her şeyde olduğu gibi sesi de diğer milletlerden geri kalmamalıdır. Size tebşir ederim ki, gelecek sene Ankara merkezinden işiteceğiniz Türk sesi, yalnız hudutları - mız içinde kalmıyacak, hudutları - mızın haricinde bizim seslerimizi, fikirlerimizi ve vicdanlarımızın hitabını duymak ihtiyacında bulunan herkes tarafından işitilecektir (Alkışlar).

Ondan sonra ele alınacak tiyatro ve tiyatronun her nevi, komedi ve opera ve halk tiyatroları vardır. Bunların hepsi, bugün arzumuzun ve ihtiyacımızın çok dununda olan ırfan ve sanat müesseseleridir. Fakat yine size arz etmek isterim ki, bu ihtiyaçlar görülmüş ve karşılanmaya başlanmıştır. Fakat neticelerinin ne vakit alınacağını bugün tahmin etmek güçtür. Benim tiyatro olarak memlekete gördüğüm ve işittığım İstanbuldaki çok iyi ve feragatle çalışan yüksek ruhlu artistlerle Halk evlerinde çalışae yeni amatörlerimizdir. Bunların haricinde memlekete diyar diyar gezen artistler de vardır. Bunlar bir taraftan hayatlarını kazanmak için çalışırken, diğer taraftan Türkün inkılâp prensiplerini yaymaktadır. Diğer taraftan bunları ıslah ve himaye ederek tiyatro zevk ve sanatını memleketin her tarafına yaymak icabeder. Bunu Halk evleri üzerine almıştır (Alkışlar).

Bu neşir vasıtaları arasında bazı büyük yastakilerimize hafif ve kıymetsiz görüldüğü halde çocukları çok sevindiren ve ilgilleyen karagöz, kukla gibi umumi terbiye için çok müessir ve zevkli sanatlar son zamanlarda bizde ya ihmal veya iptizale uğramıştır. Onları bu ihmali ve ibtizaldan kurtara-

cak, memleketin içerisinde fikir - ler neşredilcek surette, neşe verecek şekilde tertip etmek, tedbirler almak Halk evlerinin vazifesi iktisadındandır. Bütün bunlar yapıldıysun, âcil olarak yapılması lâzım gelen diğer bir şey vatandaşları bir araya toplayarak fikirler teati etmek ve kendilerine yeni keşiflerden, yeni cereyanlardan haber vermek ve vatandaşın fende, sanatta, güzel sanatlarda bilgisini, zevkini arttırmak, görmediklerini göstermektir. Bu vazifeyi, bu memleket içerisinde deruhte eden yegâne müesseseler halk evleridir. Halk evleri bu itibarla hali hazırda milletin kitle halinde ırfanını, bilgisini arttıracak yegâne bir yuvadır.

En büyük ehemmiyeti de buradadır. Hali hazırda hiç bir terbiye ve telkin müessesesinin yapmadığı işi yapmakla mukellef bulunuyor. Bugünkü nesil, bugünkü ihtiyaca cevap verecek zihniyetle tehziz etmeye çalışıyor. Atatürk, bu müesseseyi yaratmakla kurdugu büyük binanın istikbale doğru emin olarak yürümelerini temine çalışmıştır. Bugün, binlerce Türk yüz almış yedi halk evinde toplanmış bulunuyor. Biz, halk evlerimizi yüz almış yediden daha ve daha yüksek rakamlara ve hattâ her köye kadar götürdüğümüz gün memleketimiz tek bir kalb gibi çarpacak ve memleket bir tehlikeye düştüğü vakit onu tek vücut gibi karşılayacak, memleketin terakkisi için temin için hepsi bir kafa ile düşünecek ve bir kolla çalışır hale gelecektir (Alkışlar). Halk evlerinin milletin vicdanında ve ırfanında bu kadar büyük tesiri vardır ve olacaktır. Memleketimiz buna muhtaç olduğundan fazla, buna çok lâzım da bir memlekettir. Milletimiz, bugün göze görünen medeni seviyelerinin hepsinin üstüne çıkacak kadar kabiliyeti haizdir ve tarihte Türk milleti bu seviyeye ailemiştir. Bugün bu seviyede ailehimize bir tefazul varsa kusuru bizim değil, fakat elemi içimizdedir. Devamı bizim için de büyük bir kusur olur. Memleketi bizden sonra geleceklerin eline bırakırken elbette üzerimizde bir kusur götüremiyeceğiz. Çocuklarımızın genç ve zengin bir vatan ve kendileri - nin lâzım olduğu şerefli, bir medeniyet seviyesi bırakacağız (Alkışlar). Halk evleri bu gayelerin husulü için en büyük ve müessir bir müesseseler olacaktır. Hepimiz kendimizi bu halk evlerinin bir hâdimi ve müdavimi telâkki edecek olursak, hepimiz bildiklerimizi bilmeden hiç mes'ul olmayan vatandaşlarımızı öğretmek gayesini güdecek olursak, bu gaye ken - diliginden hasıl olacaktır.

Anadolu ortasında bir mamure içinde bulunuyoruz. Fakat buradan beş kilometre uzakta kendi ırkı - mızdan, kanımızdan tertemiz bir cevher gibi olan Türk çocuklarının ne halde olduğunu ve bizim yardımımıza ve tekniğimize ne kadar muhtaç bulunduğunu görürsünüz. (Alkışlar).

Bugün milli şerefimizi en yüksek taniyan bir millettir. «Ne mutlu Türküm diyene» diyoruz ve bunun şeref bilerek, buna inanarak söylüyoruz. Fakat arkadaşlar, vatandaşlarımızın köylerdeki ve kırlardaki hali maddi hayatı bizim hayatımızın ve bilgilerimizin çok dunundadır. On, on iki milyon Türk köylüsünü bu halden kurtarmak için bizim hep birlikte kendisine öğretmemiz icabeder seyler vardır. Kendine münevver diyen sınıf, memur olalım, serbest olalım, öğrendiklerimizi kendi gayretle - rimizden, kendi kabiliyetlerimizden ziyade milletin yaptığı feda - kârlığa medyunuz. Hiç kimse, kendi bilgini kendim öğrendim diye öğünecek vaziyette değildir. Eğer, bizde mektep açılmışsa, üniversite açılmışsa ve elimize kitap verilmişse milletin verdiği vergiler ve vatanın muhafazası için bol bol döktüğü temiz ve asil kan sayesinde - dir. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar). İçimizden hiç birimizin kendi müktesebatı ve kendi fikriyatıyla öğünmeye hakkı yoktur. Tâ ki bu milletin her ferdi aşağı yukarı onun fikrini anlayacak hale gelmedikçe... Eğer bizim fikirlerimizi, ideallerimizi milletin büyük kitlesi olan halk anlamıyacak olursa biz eski zamanlarda olduğu gibi kendi hücresinde kapanmış fal atmakla vakit geçiren filozoflara benzeriz (Bravo sesleri).

Türk heyeti dün akşam Cenevreye gitti

(1 inci sayfadın devam)

zorla bir Türk - Arap düşmanlığı yaratmağa çalışmaktadırlar. Herhalde Vatanilerin bununla arap ek - kârı umumiyesini bir Türk düşmanlığı yoluna imalei istihdaf et - tikleri anlaşılmaktadır.

Aynı zamanda Vatanilerin böyle bir hava yaratmakta ayrıca büyük bir menfaatleri de Suriyenin hıma - yeli istiklâlindeki kusurları ve Lü - lana karşı olan vaziyetini Arap ve Suriye ekfârı umumiyesince meş - gale ve endişe mevzuu olmaktan çıkarmaktır. Onun içindir ki, Vata - niler her şeyden önce kendi büyük kusurlarını unutturmaya ve Suriye de bir Türk düşmanlığı yaratarak herkesi meşgul etmeye çalışmak - tadırlar.

Murahas heyetimiz dün gece gitti

Hatayın anayasasını tesbit için Cenevre'de yapılacak toplantıya hükümetimiz namına iştirak edecek olan murahas heyetimizin reisi B. Numan Rifat Menemenci oğlu ve

diğer murahaslar dün akşam 8,45 ekspresle Cenevreye hareket etmişlerdir.

Heyetimizi B. Tefvik Rüşü Aras ve şehrimizde bulunan sefaret er - kân ve mümessilleri ile Hatay Er - kinlik cemiyeti reisi ve idare h - yeti ile şehrimizde bulunan üniversiteli gençler ve diğer zevat teşyi etmişlerdir.

Heyet reisi B. Numan Menemenci oğlu bir muharririmize demiştir ki: «Cemiyeti Akvamın tayin etmiş olduğu bir mütehassıs sıfatla mü - tehasıslar komitesine iştirak ede - cek ve memleketimin noktainsa - zarını müdafaa edeceğim ve müza - kerinin son Cemiyeti Akvam ka - rarına göre olacağı tabiidir.»

Demistir.

Bir tekzip

İstanbul 21 (A. A.) — Hariciye kâtabi umumi B. Numan Menemenci oğlu, Hatay ana yasası hakkında hiç bir gazeteye beyanatta bulunmamıştır. Ve kendisine atfedilen malûmatın asıl ve esası yoktur.

Bizim borcumuzu, fikir borcu - muzun öğrenmiş olam borcumuzu makamlarımız ödiyemez, yazdığı - mız eserler, kitaplar ödiyemez. Bunların hepsinin mukabilini bu millet vermektedir. Münevverlere, muallimlere hitap ediyorum: Bi - zim müktesebatımızın borcunu an - cak o halk kütlesine bildiklerimizi öğretmekle ödiyebiliriz. (Alkışlar).

Halk evlerinin açılmasındaki büyük maksat budur. Halkçı, halk i - çin, halkla beraber demek halkı sevk edecek devleti idare etmek de - mek değildir. Halkın iştirakile, halkın sevecek ve bilerek birlikte iş yapması demektir. Halkımız, ha - yatın refah ve zevkini tatmıyacak ve istikbaldeki vaziyetini ve me - deniyet alemi içerisindeki vazife - sini idrak etmeyecek olursa, vak - tile gelen ve giden tarihlerde ol - duğu gibi bugünün tarihi de gö - lünde ortasında kurulmuş müzeyyen bir çadır ve her millette ara sıra görülen muvakkat ve geçici bir ha - reket gibi yarımsız olur. (Alkışlar) Türkün istiklâlini kuran ve istik - balını koruyan bu inkılâp ebediyet için kurulmuştur. Kuranlar, pren - sipleri ve vasıtaları önümüze koy - muşlar ve elimize vermişlerdir.

Münevverlerin büyük vazifeleri vardır. Bu büyük vazife zaten asil ve büyük Türk milletini tarihin, kendisinden beklediği mevkie - çıkarmaktır. (Alkışlar). Bu büyük ideale az zamanda bize kavuştu - racak olan müessesede de halk ev - leridir. Halk evlerini daima ziya - ret etmek vatandaşları muhtelif vesilelerle oraya celbederek kendi - lerle görüşmek, iktisadi, sosyal ve bedii ihtiyaçlarını ve vasıflarını yükseltmek lazımdır. Eğer bir memleket hakkında güzel sanatlar zevki olmazsa o memlekette mi - mar yetişmez. Eğer bir memleket - te resimden anlıyan büyük halk kitlesi bulunmazsa o memlekette ressam yetişmez. Eğer bir memle - kette kitap okur, bilgiden anlar ekseriyet bulunmazsa âlim yeti - mez. Teker teker çıkan âlimlerin, ressamların eserleri şaheser de olsa kendileri dünyanın en büyük âli - mi de olsa beynelmîl kıymette ölçüldüğü vakit sıfır telâkki olu - nur. Bizim kıymetimizin büyüklü - ğü, memleketimizin beynelmîl kıymette yükselmesi ve kendileri - mizin de o arada onlarla beraber yükselcek eserlerimizin cihana arz edilmesi sayesinde olacaktır. Kum gölünde çakıl değil, yüksek dağlar arasında şahikalar olmalı. Türklerin ferdi ve kitlevi kıymeti - ni beynelmîl ölçülerle ölçmek ve ona göre baha biçmek idealimizdir. Her hangi bir bakımdan bacakak olursak olalım, ferdi düşünelim, şahsi düşünelim, hodbin ve hode - send olalım, mağrur olalım, eğer Türk halkını yüksek meffumları anlayacak vaziyete çıkarmıyacak olursak, idealler ne kadar büyük ol - lursa olsun birer hayalden ibaret kalacaktır. İşte halk evleri bu ga - yeyi kendine yol edinen bir mü - essesedir. Ve demince arzettiğimiz gibi Atatürkün memleketi kurtar - mak ve milleti korumak için bul - duğu ve koyduğu prensiplerin en az zamanda ve bütün millete şâmil olarak randıman vermesi için bu halk evleri en iyi ve en müessir bir tedbirdir.

Memleketin bütün münevverle - ri, vazife ve vaziyeti ne olursa ol - sun, kendisini buranın bir üyesi farzeder ve üzerine bir vazife alır - sa ve eve daima devam ederse, Je -

Bizahata göre Halk evinde 180 temsil verilmiş 30550 kişi bu tem - silleri seyretmiştir. 52 konferans verilmiş 8683 dinleyici gelmiştir. Lisan ve meslek mekteplerine de - vam eden talebe adedi ise 39562 dir. Halk evinin üye mevcudu 4287 dir.

B. Ağâ Sırrı Leventten sonra dil, tarih, edebiyat şubesi başkanı Bay Halit Bayrı bir söylev vermiş ve halk evlerinin memlekette yap - tıkları hizmetleri anlatmıştır. Akşam da Alayköşünde gösterit kolu tarafından üç perdelik Mürâi piyesi temsil edilmiştir.

Şehrimizi Halk evinde:

Şehrimizi Halk evinde Halk evle - rinin yıldönümü büyük merasimle tes'it edilmiştir. Kalabalık bir halk kitlesi merasime iştirak etmiştir.

Evvelâ B. Şükrü Kaya'nın nutku dinlenmiş, bundan sonra Ev başka - nı Bayan Hasene İlgaz bir söylevle halk evlerinin birer kültür müessesesi olduklarını, yaptıkları büyük hiz - metleri anlatmıştır.

Üyelerden B. Baha halk evlerinin vazifelerini anlatan bir söylev vermiş, B. Bahadan sonra B. Emin Âli güzel bir söylevle halk evlerinin yaptıkları, yapmakta olduğu işler hakkında izahatta bulunmuştur. Bir genç halk evleri atlı şiirini okumuştur. Ayrıca gösterit kolu iki perdelik bir komedi temsil etmiştir.

İki Halk evi daha Açılmış, ve halk sevinç içinde tezahüratta bulunmuştur..

Vona 21 (Hususî Muhabirimiz - den) — Biri Perşembe diğeri Fatsada olmak üzere bugün büyük törenlerle iki Halk evi açılmıştır. Halk evlerinin kuruluş yıldönümünü kutlamak üzere toplanmış olan halk, bu halk evlerinin açılışından on derece mütehiç olarak Ulu şefi ve arkadaşlarını candan alkışla - mışlardır.

Hava tehlikesi Etrafında halka Neler öğretmeli

(1 nci sayfadın devam)

Bizim kanaatimize meselenin temeli, öğretmenle idare âmirleri - nin gösterecekleri alâkaya dayanır. Öğretmen her fırsatta ve çocuklar vasıtasile evlere girmeye çalışmalı, idare âmirleri, basit mahalle teş - kilâtı yardımıla her evin bütün mevcudile bu maksatla yapılacak toplantılara gelmesini münasip surette temin etmelidir. Halkın ciddi mevzular üzerinde ciddi çalışıldığını gördüğü zaman kitle - den ayrılmadığı unutulmamalıdır ve bu gibi hayırlı toplantılar yap - mak için kanuni zorlara hiç de ih - tiyâç yoktur. Mahallede küçük bir hazırlıktan sonra, mütehasısla - rınca tesbit edilecek bir takım ma - lûmatı, mütehasısın vücuduna ha - cet kalmadan, öğretmenlerimiz an - latamaz ve veremezler mi sanılı - yor?..

Bu arada şu da düşünölmeli ki, meseleyi boş yere büyötmek ve bir takım develer yaratmakta esas - sen zarar vardır. Halkın anlaya - mıyacağını halka söylemek, ger - çek, ancak zararlı olarak ifade edi - lebilir. Halkın kavrayabileceğini ve yapabileceğini söylemek, anlatıp göstermek için mütehasısın yardı - mına muhtaç bulunmadığımız ise açık bir hakikattir. Öğretmenin an - layımayacağı zaten halka söylene - mez.

Şu halde meselenin, bu yolda ha - rekete geçmekten ve herkesin an - layabileceği yolda bir «Umumi malûmat» broşürünü küçük bir talimatla birlikte meydana çıkar - maktan ibaret olduğunu takdir güç müdür?

Kanaatimize hava tehlikesine karşı tedbirler düşündükten, ka - nuni mecburiyetler dışında kalan bir çok işler olduğunu ve bu işle - rin başında, halkı, yapılabilecek - leri öğretmek için mütehasısın vazifesi bulunduğunu hatırlanmak lâzım - dır.

Maske ve sîgnak çok mükemmel korunma vasıtalarıdır; fakat bun - ların uzun müddet için, birer ha - yal olacağını söylemekte yanlışlık yoktur.

İş, maskesinden ve sîgnagından uzak düşecekler, sîgnagi ve mas - kesini bulunmayanlara, yani bütün bir halka neler bilmeleri, neler yapmaları gerektiğini öğretmek - tır. Durmadan maske ve sîgnak - tan bahsetmekten ne çıkar? Yapı - labilecek olanı söylemek ve öğret - mek lazımdır. İşte bizim ifadesine çalıştığımız dava budur.

Şakir Hazım Ergökmen

İngilterenin Silâhlanması

(1 nci sayfadın devam)

vilâtin müthiş bir sürâtle borsada sukut ettiğini (Deyl Harald) gazete - si yazmaktadır.

Diğer taraftan, silâh ve cephane fabrikalarının hisse senetleri der - hal yükselmiştir. Tersane ve bahri inşaat tezgâhlarıyla cephane ve çe - lik ihtisâl eden on dokuz fabrikanın hisse senetleri son iki gün zarfın - da 4,650,155 lira kıymetinde paha - lıanmıştır. En büyük pahalılık, tayıyare, ve harp gemisi inşa eden deniz fabrikalarının hisse senetle - rinde görülmüştür. Tank ve silâh yapan Vickers fabrikasının 215,52,097 liralık sermayesi hükûmetin dört yüz milyonluk tahsisâtı kredisinin kabulü üzerine 23,399,320 liraya yükselmiş ve böylelikle 1,847,323 lira kazanç olmuştur.

Madrid'e yeni bir Taarruz Hazırlanıyor

Madrid — 2

Madrid, 21 (A.A.) — Arganda köprüsü muntakasında Cumhuri - yetçiler muvaffakiyetle ıleri ha - reketerine devam etmektedirler. Saat 17 de hükûmet kuvvetleri Va - ciamadrid civarında Madrid - Va - lencia yoluna hâkim bir çok yük sek noktaları ellerine geçirmişler - dir. Asilerin şiddetle müdafaa et - tikleri diğer sevkölceys noktalarını zaptetmek için muharebe devam etmektedir.

Jarama ve Morata de Juna mın - tıklarında asilere dolgun mev - cutlu takviye kıtaları geldiği gö - rülmüştür. Hükûmet kuvvetleri düşmanın toplandığı bütün nokta - ları bombardıman ederek ilerle - mesine mani olmuşlardır.

YEZİDİN AŞKI VE KERBELÂ FACIASI

Tarihî roman : 102

Yazan : M. Rasim ÖZGEN

Oraynab: Babalarım! Yezitle Hüseyinden birini tercih etmenizi size bırakıyorum. Siz, ikisini de tanırırsınız ve beni yanıma ıztırabından kurtarabilirsiniz. Dedi

Genç kadının başındaki beyaz ipek tül, tepesindeki kıymetli çelengi kucakladıktan sonra saçlarının üzerinden omuzlarına döktü. Entarisi, koyu mavi ipektendi; önünden mercan düğmelerle iliklenmişti ve iki yanından yırtmaçlı idi. Bu yırtmaçların arasından, sarı çizgili pembe ipek donunun, küçük kınalı ayaklarının bileklerine sarkan geniş paçaları görünüyordu.

Oraynabın kollarında bilezik, ayaklarında halhal yoktu. Yüzüne düğün sürmemiş, kirpiklerine sürme çekmemişti. O, baştan başa lekese, taze bir taravetti.

Oraynab, çok sakin duruyordu.

Ebu Hüreyre, dalgın dalgın dualar mırıldanan arkadaşına baktıktan sonra:

— Ey şanlı kadın! sana selâmet dilerim. Allahın takdirdinde daima bir hikmet gizlidir. İbni Selâmdan ayrılışında her halde bir hayır vardır!

Dedi.

Genç kadın:

— Allahın hayrı üzerinize olsun!

Diye cevap verdi. Sonra, dudaklarındaki tebessüm sönerek bütün bütün dikkat kesilerek baktı. O zaman Ebu Darda söze başladı:

— Allah büyük ve lütfükdür. Sen de, onun büyük bir rabbani cilvesiyle karşılaşmaktasın. Kızım! sana iki tâlip var: Biri, Hüseyin. Peygamberimizin torunu ve islâmiyetin en kıymetli incisi... diğeri, halife zade Yezit...

Dedi.

İhtiyar sözleri, o kadar bekletilmiyen şeylerdi. ki.. Oraynab, bir an, saçın şaşkın etrafına bakındıktan sonra, heyecanını yenemiyerek sallandı ve bulunduğu yere gömelmeye lüzum gördü. Cariyeler de şaşırarak ve koşarak hanımlarının dizleri dibine çökerek lütlülüğü bastılar.

Genç kadın, yüzünü ellerinin içine aldı. Sonra omuzları kalkıp inmiye başladı. Ağlıyor mu idi? Bu halin karşısında cariyeler de susmuşlardı.

Ebu Darda ile Ebu Hüreyre birbirine baktılar. Birisi, kadının bu halini, kocasından boşanma teessürüne atfediyordu; diğeri ise, önüne çıkan ikbalin onun başını döndürdüğüne hamlediyordu.

Ebu Hüreyre, ayağa kalktı ve kadına doğru ilerliyerek yavaşça omuzuna dokundu.

Oraynab, ihtiyar elini omuzunda hissedince, ellerini yüzünden çekti. Gözlerinde yaş yoktu; fakat sap sarı kesilmişti. Yavaş yavaş doğruldu ve cariyelerine, misafirlerine ikram etti.

Cariyelerden birisi, müdevver bir gümüş tepsi üstünde şerbet dolu taslar getirdi. Diğerrinin elindeki tepside de kâseler vardı. Oraynab, kendi eliyle kâseleri doldurdu ve misafirlerine ikram etti.

Genç kadın, böyle bir meşguliyetle biraz kendini topladıktan sonra:

— Babalarım! Yezitle Hüseyinden birini tercih etmenizi size bırakıyorum. Siz, ikisini de bilirsiniz. Beni yanıma ıztırabından kurtarabilirsiniz.

Devince, Ebu Darda, müşkül bir halde kalmış gibi yüzünü buruşturdu:

— Kızım! nasibini tağyin etmek sana düşer!

Diye cevap verdi.

Oraynab, bu cevap karşısında Ebu Hüreyrenin yüzüne baktı. O, dua mırıldanarak iki tarafına sallanıyordu. Hüseyini gördüğünden beri, o da tereddüde düşmüştü; fakat, Muaviyenin sarayı, onun gözünde başka bir kıymette idi. Tam Yezidin ismini söylemek üzere iken Ebu Darda söze başladı ve:

— Benim en tath hatıralarımdan biri, peygamberin Hüseyini ağzından öptüğünü görmemdir. Sen de, o mübarek dudakların dokunduğu yere ağzını koy! Bir fânî için bundan büyük mazhariyet olmaz.

Dedi.

Oraynab, bu tavsiye karşısında bayılacak gibi oldu; yüzü baş örtüsünden daha beyaz kesildi. Sonra, birden bire yanakları kızardı; bir müddet, ellerini, birbirinde bastırıp durdu.

Bu nefis mücadeleleri, uzunca bir müddet devam etti.

İkhtiyyar, gözlerini genç kadına dikmişler. Vereceği cevabı merakla bekliyorlardı.

Oraynab, yavaş yavaş kendine geldi. Bir an, uzak bir sese dalmış gibi bir vaziyette kaldı. Sonra gözlerini iki âlimin yüzünde gezdirdi ve başını önüne iğerken:

— Pekî.. Hüseyin olsun!

Dedi. (Devamı var)

TARİHTEN 85 NCİ NOT

Kureyşin Necâşiye müracaatı — İslâmların Habeşistanda çoğalma - sından ve islâmiyetin etrafına yayılmasından Kureyş endişe etti ve islâm muhacirlerini Necâşiden istemek üzere Amr ibni As ile Abdullah ibni Rebiayı Habeşistana gönderdiler.

Bunlar, Necâşiye ve musahiple - rine kıymetli hediyeler de götür - düler.

Bu iki zat, Habeşistana gidince, evvelâ Necâşinin mukarriplerini, ruhani reisleri gördüler ve onlara hediyelerini verdiler: «İçimizden bazı gençler, babalarının dinini terkederek buraya geldiler. Necâşinin dinini de kabul etmemişler. Babaları, anaları bunların iadesini Necâşiden istihdam ediyorlar» dediler ve muavenet vağdi aldılar.

Bu iki zat, Necâşinin huzuruna kabul olundukları zaman secdeye kapanarak onu selâmladılar ve hediyelerini takdim ettiler. Necâşi maksatlarını sorunca, Amr ibni As şöyle anlattı: «Bizim kabilemiz büyüktür. Etrafa dal budak sal - mıştır. Mekke'de Beni Hâşimden biri çıktı, peygamberlik davâsında bulunuyor. Sihirbazlık ediyor. Yeni bir din kurdu. İçimizden bazıları ona aldandı. Onları cezalandırınca her biri bir tarafa savışıp gitti. Bazıları da buraya gelmişler. Hükûmetimizin dini olan nasrani - yeti de kabul etmemişler. Onları bize teslim etmenizi rica ederiz.»

Necâşinin musahip ve rahipleri de: «Her taife, kendi kavminin halini daha iyi bilir. Mültecileri kendilerine teslim edersek kendilerini memnun etmiş oluruz.» diyerek murahhasların sözlerini tasdik ettiler.

Necâşi, eski kitapları görmüş. Tevrat ve İncili de okumuştur. İsâ'dan sonra bir peygamberin geleceğini biliyordu. Amrdan, peygamberlik davâsında olan zatın ismini sordu. O da: Muhammed! dedi. Din ve mezhebini sordu. Amr: «Onun din ve mezhebi yoktur!» deyince Necâşi: «Öyle ise bir defa da mültecilerden soralım.» dedi ve müslümanları huzuruna çağırdı.

Müslümanlar, hükümdarın huzuruna çıkmazdan evvel söyleyecekleri şeyleri müzakere ettiler. Çağfer: «Doğru sözden iyisi yoktur.» deyince hepsi ona uydular ve Çağferi söz söylemeye me'mur ettiler.

Necâşi, ulema ve papaslardan mürekkep bir meclis akdetti. Muhâcirler, hükümdarın huzuruna girince Kureyş gibi secde etmediler; islâm usulü ile selâm verdiler. Nedimler, secde etmemelerinin sebebini sorunca: «Peygamberimiz, Al - lahtan başka kimseye secde etme - mizi men' etti.» diye cevap ver - diler. Necâşi, bunların sözlerinden hoşlandı: «Kureyş sefir gönder - miş, sizin iadenizi istiyor. Ne der - siniz?» dedi.

Çağfer: «Ey Melik! onlara soru - nuz! biz, onların kölesi miyiz?»

Amr: — Hayır! hepsi hürdür, a - sıldır, dedi.

— Öyle ise onlara borçlu muyuz?

— Hayır.. hiç birimize borçları yoktur.

— Onlardan birini mi öldürdük ki, kısas istiyorlar?

— Öyle bir talebimiz de yoktur.

— O halde bizden ne istiyorlar?

Devince, Amr:

— Babalarımızın, dedelerimizin dinine muhalefet ettiler. Mağbub -

S P O R

Güneş Fenerbah - çeyi 1-0 yendi

Dün Taksim stadı İstanbul halkile dolmuştu

Beşiktaş Galatasaray 1-0 galip

Dün, Taksim stadında Güneş, Fenerle, Galatasaray da Beşiktaşla karşılaştılar. Havanın son zaman - larda görünen güzelliği İstanbul halkını Taksim stadına toplamıştı. Bu kalabalığı fiatların da ehven olması arttırmıştı. Müsabakalar gayet muntazam ve samimi bir hava içinde yapıldı.

İlk maç Güneşle Fenerbahçe arasında oynandı.

Fenerbahçe: Hüsametdin - Yaşar, Fazıl - M. Reşat, Aytan, Cevat - Fikret, Esad, A. Rıza, Bülent, Naci.

Güneş: Cihat - Faruk, Reşat - İsmail, Rıza, İbrahim - Melih, Salâhattin, Rasih, Rebi, Daniş.

İlk anlarda, Fenerbahçeliler bir kaç akın yaptılar, fakat Güneş oyuncuları ilk akınları kolaylıkla kestiler. Bundan sonra Güneş sağ ve ortadan akınlar yaptı. Maç, her iki tarafın karşılıklı akınlarıyla geçiyor. Fenerbahçelilerin sayı yapma gayretleri Güneş kalecisi Cihat tarafından boşa çıkıyor. Rebi ve Rasih bugün güzel, çok güzel oynuyorlar. Oyunun heyecanlı anlarında binlerce kişinin haykırışı maça büsbütün heyecan ve hız veriyor. Fenerbahçeliler bu maçı kaybetmemek için son gayretlerini sarfediyorlar. Fakat Güneşli oyuncuların zaman zaman Feneri sıkıştırdıkları görülüyor. Bir kaç dakika Fenerbahçe tamamen çember altına aldığı Güneş kale - sini şüt yağmuruna tuttu. Fakat Güneş kalecisi Cihat, bugün fevkalâde güzel oynuyor. Neticede maç, Güneşliler Hüsametdin'in bir hatasından istifade ederek, maçı 1-0 kazandılar.

Fenerbahçeliler dün aldıkları mağlûbiyet acısını bir seneden beri yeni tatmış oluyorlar. Çok hâkim vaziyette oynadıkları gol kaçırma fırsatı bulamayan Fener - bahçe Güneşli futbolcuların atak oyunu karşısında muvaffak olamadılar ve yenildiler.

Güneş takımının galibiyetine âmil olan oyuncu belki kaleci Cihat'tır. Cihat dün, Fener forvetlerinin karşısında aşılmaz bir kale oldu. Müdafaada Faruk, Reşat muvaffak oldular. Fener gol atmamak muvaffakiyetini kazanan Güneş forvetleri dün beğenilecek bir oyun çıkardılar.

Hakem maçı temiz ve dürüst idare etti.

Beşiktaş 1- Galatasaray 0

İkinci maç Galatasarayla Beşiktaş arasında yapıldı. Çok güzel oynanan bu maç Galatasarayın 1-0 mağlûbiyetile bitti

Beşiktaşlılar esas kadrolarını muhafaza ediyorlardı. Buna mu - kabil Galatasaray takımından bir kaç kişi eksikti. Böyle olmakla beraber Galatasaray takımı Beşik - taşa bir gol farkla yenildi. Bu netice Galatasaraylıları müteessir etmekle beraber kötü değildiler.

İlâmlarımıza söğüp saydılar. Gençleri - mizin itikatlarını bozdular. Kav - mimizin içine tefrika soktular. On - ları eski hallerine getirmek için istiyoruz.

Dedi . Necâşi, Çağferden islâmiyet hakkında mağlûmat istedi. O da şöyle izahat verdi:

— Biz, cahil adamlardık, putlara tapardık. Ölü eti yerdik. Her fena - lığı yapardık. Aramızda kuvvet en büyük haktı. Allah, içimizden birini bize resul gönderdi. O, bizi puta tapmaktan vazgeçirdi. Ku - mar oynamaktan, faiz yemekten, kadımların namusuna tecavüzden, her türlü fenalıktan bizi men' etti. Doğru sözlü olmamızı, sözümüzü tutmamızı bize öğretti. Biz, onun meydana koyduğu iyiliklere bakarak, onun hak peygamber olduğuna inandık. Kureyş, bize işkence ettiği için peygamberden izin alarak hicret ettik.

Çünkü Beşiktaş takımı iyi oynadı ve galibiyeti haketti. Oyun Be - şiktaşın neticesiz akınlarıyla baş - ladı. Galatasaraylılar mukabil akın - larla Beşiktaş kalesini sıkıştırıyor - lar, fakat her iki takımın da mü - dafa hattı iyi ve fedakâr oynuyor. Neticenin hangi taraf lehine kap - nacağı zaman zaman heyecanlı sahnelerle değişiyor. Beşiktaş mü - dafaasında Faruk, M. Ali muvaf - fak oluyor. Beşiktaşlılar rakipleri - ne daha ağır bastılar ve galibiyet golünü çıkarmaya muvaffak oldu - lar. Neticede Galatasaray 1-0 mağ - lûp oldu.

Galatasaray takımı rakibine na - zaran daha zayıf teşkil edilmişti. Beşiktaş solcu Şeref çok güzel oy - nadı. Müdafaada Feyzi, Faruk, M. Ali iyi idiler. Galatasaray takımın - da Avni, Necdet, Lütfi muvaffak oldular.

Salı günü maçlara devam edile - cek, çarşamba günü final müs - bakaları yapılacaktır.

BASKETBOL: Dün Beyoğlu Halkevi salonunda turnuva fikstü - rüne göre Kabataş Lisesi İtalyan Lisesi karşıştılar. Şimdiye kadar yaptıkları maçları büyük farkla kazanan Kabataşlılar dün İtalyan li - sesine 52-35 yenilmiştir.

VOLEYBOL: İstanbul voleybol maçlarına cumartesi günü Galata - saray klübünde devam edilmiştir. Galatasaray Ortaköye 15-10, 15-9. Topkapı Davutpaşaya 15-5, 15-9. Eyüp Feneryılmaz 15-0, 15-5 ile yenmişlerdir.

İstanbulspor Anadolu'ya hük - men galip addedilmiştir.

RADYO

İstanbul radyosu, 22 şubat 937 Pazartesi programı

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 plâkla Türk musikisi, 12,50 havadis, 13,05 muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 son.

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30 plâkla dans musikisi, 19,30 çocuklara masal: I. Galip tarafından, 20,00 Rıfat ve arkadaş - ları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Bay Ömer Rıza tarafından Arapça söylev, 20,45 Bayan Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,15 Şehir tiyatrosu diram kısmı tarafından Faust 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi gün - nün programı, 22,35 plâkla so - lolar, opera ve operet parçaları, 23,00 son.

Dr. Hafız Camel

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğle - den sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar İstanbulda Divanyolunda (104) nu - maralı hususi kabinesinde hasta - larını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah 9.5 - 12 saatleri ha - kiki fıkara mahsustur. Muayene - hane ve ev telefon: 22398. Kişlik telefon: 21044.

1355 Hicri Zilhice 10 1352 Rumi Şubat 9 Yıl 1937, Ay 2, Gün 53, Kasım 107

22 Şubat Pazartesi

Vakitler	Vasatı sa. d.	Ezanı sa. d.
Güneş	6 40	12 56
Öğle	12 28	6 37
İkindi	15 28	9 31
Akşam	17 51	12 00
Yatsı	19 21	1 31
İmsak	5 07	11 17

EMNİYET SANDIĞI İLÂNLARI

Müessesemiz alacağını tahsil edemediğinden dolayı teftenvüze mecbur kaldığı gayrimenkulleri eski sahiplerine iade için yeni bir takım kolaylıklar göstermeğe karar vermiştir.

Malları sandığın üstünde kalan eski mal sahiplerinin bu hususta izahat almak için Binalar Servisimize müracaat etmeleri rica olunur. (1047)

3 günde

YENİ VE CAZİB GÜZELLİKTE

BİRTEN

Buruşukluklarda kurtulmağı ve daha genç ve güzel görünmeğı seversiniz değil mi? Açık, beyaz, taze ve bir genç kız tenine malik olmak istersiniz değil mi? Evet dersiniz; bu basit güzellik tedbirini tecrübe ediniz. Her akşam, yatmadan evvel pembe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Bu kremi terkinde, Viyana Üniversite Profesörü Doktor Stejskalın cazip keşfi olan ve büyük bir itina ile intihap edilmiş genç hayvanlardan istihsal ve "Biocel", tabir edilen hüceyrelere canlandıran yeni cevher mevcuttur.

Bu cevher, siz uyurken, cildinizi besler ve genç - leştirir. İlk tatbikından itibaren ertesi sabah, cildi - nizin ne kadar tazeleşmiş ve gençleşmiş olduğunu göreceksiniz. Hastanelerde 60 - 70 yaşlarındaki ka - dınlara yapılan tecrübelerde 6 hafta nihayetinde buruşuklukların tamamen zail olduğu görülmüştür. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Terkinde taze krema ve tas - fiye edilmiş zeytin yağı mevcut olup bu unsur - larla, mesamata nüfuz ile derinliklerde gizlenmiş ve hiç bir sabunun ihraç edemediği gayri saf maddeleri harice atıyar, siyah beşler hemen kaybolurlar.

Terkindeki kuvvetlendirici ve beyazlatıcı kıymetli unsurlar ise, açık mesamata kapatır ve üç gün zarfında en çirkin ve en sert bir cildi beyazlatıp yumuşatır. 45 - 50 yaşlarındaki kadınlara bile bir genç kızın tazeliğini ve yumuşaklığını verdiği teminatlıdır. Hemen bugünden bir tûb veya bir vazo Tokalon kremi alın ve tarif edildiği veçhile kulla - nınız. Neticesinden son derece memnun kalacaksınız.

YTF TURAN

Dişlerinizin parlaklık ve sihatini temin için kullanacağınız

diş macunu PERLODENT

PATE DENTIFRICE

Acele satılık hane

Cihangirde Sormagir mahallesinde 11 numaralı kâğır beş odalı ve bahçeli güzel bir hane satılıktır. Görmek isteyenler mezkûr haneye müracaat ederler.

İstanbul Nafia Müdürlüğünden:

5-3-937 Cuma günü saat 15 de İstanbulda Nafia müdürlüğün - de 944 lira keşif bedelli İstanbul Jandarma anbar binasında yapılacak sabit raflar açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hûlâsasıle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat "71", liradır.

İsteklilerin en az "500", liralık bu işe benzer iş yaptığına dair göstereceği vesika üzerine Nafia Müdürlüğünden alması olduğu müteahhitlik ve ticaret odası vesikaları ile muayyen gün ve saatın - da İstanbul Nafia Müdürlüğüne gelmeleri. "906".

Sahibi ve Umumi neşriyatı idare eden Başmuharir

Etem İzzet Benice

Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya

İki tehlike işareti: Nezle ve baş ağrısı

Soğuk algınlığının
bu ilk alâmetlerini

Gripin

ile bertaraf etmez-
seniz bir çok ağır
hastalıklara tutul-
mak tehlikesi baş
göstermiş demektir

Gripin

Bütün ağrı, sızı ve
sancıları, derhal
dindirir. Gripe, ro-
matizmaya, diş, si-
nir, adale, bel ağ-
rılarıyla kırıklığa
karşı bilhassa mü-
essirdir. İcabında
günde 3 kaşe alın-
abilir.

GRİPİN

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilânları

1 — Selimiye kışlasında ve Haydarpaşa hastanesindeki er-
lerin ihtiyacı için 12000 kilo sabun alınacaktır. Muhammen
bedeli 4825 lira 20 kuruştur. İlk teminatı 362 liradır.

2 — Açık eksilmesi 3 Mart 1937 çarşamba günü saat 14 de
yapılacaktır. Şartname buradadır. Hergün okunabilir.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanununa ve
bu işle meşgul olduklarına dair komisyona resmî vesaiki tevdi
etmek üzere beraberinde getirmeleri mecburidir. (830)

ODUN YAKANLARA

Odun yakmakla hem memleketi
hem kesenize zarar vereceğiniz
yerde Türk Antrasiti kullanınız.

ÇÜNKÜ:

1 — Ormanlar bir memleketin zenginlik ve
sağlık kaynağıdır. Bunların mahvolmasına en
büyük sebep olan odun yakmağımızdır.

2 — Odun yakmak zahmetlidir, devamlı
olarak soba ile uğraşmak ister. Bir defa koy-
duğunuz TÜRK ANTRASİTİ bir daha dokün-
mağa lüzum kalmadan aynı harareti muhafaza
ederek sizi bütün gün ısıtır.

3 — Odun mangalda yanmaz, sobadan
alınan kor da dayanmaz. Yemek pişirmek için
ayrıca beher kilosu TÜRK ANTRASİTİnden 2
misli daha pahalı satılan odun kömürü de al-

mağa ihtiyacınız vardır. Halbuki alacağınız
TÜRK ANTRASİTİ ıskaralı her ocakta en
idareli, en kolay ve devamlı yandıgından ye-
mek pişirmek için maltızlarda da kullanabilirsiniz.

4 — Zâhırde ucuz gibi görünen odun, ke-
seniz için de zararlıdır. TÜRK ANTRASİTİNİN
kalorisi fazla olduğundan bunun 1 Tonuna mu-
kabil aynı harareti almak için takriben 10 çeki
odun yakmanız lazımdır. 1 Ton TÜRK ANTRA-
SİTİ 22,5 Lira, 10 çeki odun ise 33 Liradır.

Odun yerine Türk Antrasiti
KULLANINIZ!

- BU GÜN NE KADAR GÜZELSİN...
- TABİ, "POKER-PLAY" TRAŞ BİÇAĞI
İLE TRAŞ OLDUM!

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul komutanlığı birlik-
leri için 7900 kilo Zeytinyağı
kapalı zarf usulü ile ihalesi
1-3-1937 Pazartesi günü saat
16 da yapılacaktır. Muhammen
tutarı 5214 liradır. Şartnamesi
her gün komisyonda görülür.
İsteklilerin 391 liralık ilk te-
minat makbuz veya mektup-
ları ile 2490 sayılı kanu-
nun 2, 3 maddelerinde ya-
zılı vesaikle beraber ihale
günü vakti muayyeninde en
az bir saat evveline kadar
Fındıklı Komutanlık satınalma
komisyonuna gelmeleri. (815)

Aldanmamak için

Verilen şeyle alınan karşı-
lık arasında, büyük bir mü-
badele farkı bulunmamasına
dikkat etmek lazımdır.

Krem Pertevin

değerini onu senelerce ev-
vel bezenmiş ve kullanmağa
karar vermiş olanlardan
sorunuz.

SON TELGRAF

Akşam Gazetesi

(3) Kuruş. Hergün Saat 16 da

Günün Bütün Haberlerini Verecektir...

İlk Sayısı Pek Yakında Çıkıyor...